Ad
52

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0001-3

Hc. 8.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0002-9

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0003-4

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0004-0

Symb. Eſa. 32, 8
נדיב נדיבות יעץ
Lumen Sionis et Heliconis,
D. ABRAHAM CALOVIUS
primum Regiomonti, dehinc Gedani, nunc
Witebergæ PROFESSOR publicus, PASTOR
Conſiſtorij ADSESSOR, & Circuli Electora
lis Saxonici SUPERINTENDENS
GENERALIS.
INRI
In hoc dolendum.
In hoc gaudendum.
Natus Morungæ Boruſſorum, Anno 1612. d. 16 Apri.
Abrahamus Calovius, Theologiæ Doctor.
Solo cum Christo aureola habeto gaudia.
Aureola Christo cum ſolo gaudia habeto:
Imò hoc cum ſolo gaudia habere ſoles.
Lucerna pedibus meis Verbum tuum Domine. Pſal: 119.
Coronabit te misericordia & miſerationibus. Pſal: 103
Epigramma latin: D. Johann: Löſely P.P. Regiom:
Siſtitur hic Pietas, Doctrina, Modeſtia, Virtus,
Sedulitas, acris judicijque vigor;
Uno in CALOVIO tot, tantaque dona phalanges
Hæreſium metuunt, pulpita cuncta ſtupent.
Kunſt, Weißheit und Verſtand viel Lehr und Freündligkeit,
Fleiß, Tugend, Gottesfurcht und ſonſt viel hohe gaben,
Wir in CALOVIO beliebt beyſammen haben,
Die ſcheüt der Ketzer Schaar, und preiſt die Chriſtenheit.
Cum Sereniſs: ELECTORIS Sax: Privil:
Auffgerichtet in Leipzig von
M. Johann Frentzeln.
1661.
Das iſt meine Freüde, daß ich mich zu Gott halte. Pſal: 73.
Meine Seele iſt frölich in meinem Gott. Eſa: 61.
Joh. Caſpar Höckner ſculpebat.

ABRAHAM CALOVII, D.

ENCYCLOPÆDIAS DISCIPLINARUM REALIUM IDEÆ,

PHILOSOPHIAM UNIVERSAM,

FACULTATES SUPERIORES,

UT ET

ORGANON ΟΡΓΑΝΩΝ *LOGICAM*

FACIE SUA GENUINA.

REPRÆSENTANTES.

M. Jeremias Trutschmann
Archidiac. & Minist. Witteb. Sen.
† 1700 d. 1 Jul.

VVITTEBERGÆ,

Literis MICH. MEYERI relictæ Viduæ,
ANNO M. DC. LXXIII.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0007-7

ORDO TABULARUM.

I. TYPUS ENCYCLOPÆDIAS DISCIPLINARUM REALIUM GENERALIS.

II. TYPUS GNOSTOLOGIÆ.

III. TYPUS NOOLOGIÆ.

IV. TYPUS METAPHYSICÆ.

V. TYPUS AFFECTIONUM DISJUNCTARUM ENTIS.

VI. TYPUS PARTIS SPECIALIS METAPHYSICÆ.

VII. TYPUS QVALITATUM.

IIX. TYPUS HORISTICES.

IX. TYPUS PNEVMATICÆ.

X. TYPUS PHYSICÆ.

XI. TYPUS MATHESEOS GENERALIS.

XII. TYPUS ARITHMETHICÆ.

XIII. TYPUS GEOMETRIÆ.

XIV. TYPUS COSMOGRAPHIÆ.

XV. TYPUS URANOSCOPIÆ.

XVI. TYPUS GEOGRAPHIÆ.

XVII. TYPUS ARCHITECTONICÆ.

XVIII. TYPUS MUSICÆ.

XIX. TYPUS OPTICÆ.

XX. TYPUS STATICÆ.

XXI. TYPUS PHILOSOPHIÆ PRACTICÆ.

XXII. TYPUS THEOLOGIÆ.

XXIII. TYPUS JURISPRUDENTIÆ.

XXIV. TYPUS MEDICINÆ.

XXV. TYPUS METHOPOLOGIÆ.

XXVI. & ult. TYPUS LOGICÆ.

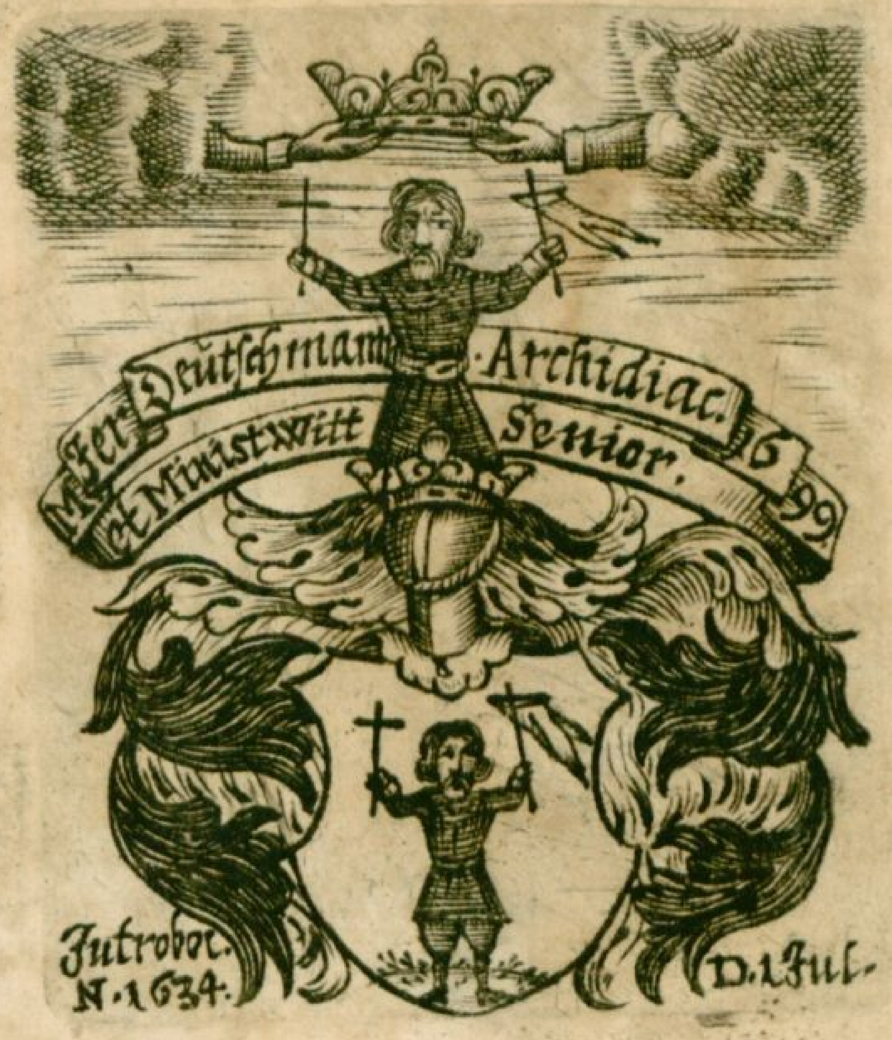

LECTOR

KŒNIGL. FRIED. UNIVERS. ZU HALLE

LECTOR BENEVOLE.

Qvanqvam in limine ſcriptorum, qvæ hîc conjunctim uno jam volumine Tibi exhibentur, ſeu Præfatione Generali nonnihil de Tabulis hiſce dixerimus, operæ tamen pretium videbatur, de ſingulis priusqvam Tibi pateant inſpiciendæ, paucula adhuc monere.

In genere: Qvod ad ordinem: Eum hîc ſervatum vides, ut primo qvidem Loco diſciplinæ exhibeantur Philoſophicæ: qvibus ſubjunctæ Facultates ſuperiores; ultimo deniq; loco propoſita Logica, qvæ illis omnibus miniſtrat, ob id merito ſuo dicta *ὄργανον ὀργάνων*.

In diſciplinarum Philoſophicarum ſerie præmittendæ cæteris erant GNOSTOLOGIA, & NOOLOGIA, vel habitus intelligentiæ, ceu omnium univerſalisſimæ; qvæ ordine naturæ diſciplinas alias tùm Theoreticas, tùm Practicas (qvotqvot vulgo enumerantur) citrà omnem dubietatem antecedunt: Qvum ILLA de ſcibili in abſtracto agat, qvam præſcindit à primo cognito, qvale eſt objectum Metaphyſicæ, & ſecundo cognitis, de qvibus aliæ agunt diſciplinæ: HÆC de principiis cognoſcendi primis tractet, qvæ uti priora omninò ſunt concluſionibus inde deductis, ita dubium eſſe non poteſt, ipsâ qvoq; primâ, qvam vocant, Philoſophiâ, concluſiones è primis principiis deducente, priorem eſſe Habitum primorum principiorum, NOOLOGIAM. Porro primum in his univerſaliſſimis ſortita eſt locum GNOSTOLOGIA, eiq; ſubjuncta NOOLOGIA, qvod illa ad *τῶν ἀδιαιρέτων νόησιν*, ſeu apprehenſionem ſimplicium, ac primam mentis operationem, hæc ad *σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν*, compoſitionem & diviſionem, qvæ eſt ſecundæ mentis operationis, perficiendam ordinata ſit: prout cæteræ, Theoretricæ pariter, ac Practicæ diſciplinæ, ut & Facultates, communiter ita nuncupatæ ſuperiores ad *τὴν διάνοιαν* vel tertiam mentis operationem dirigendam, ac perficiendam, (non qvidem *ὀργανικῶς*, ſic enim omnibus tribus mentis operationibus rectificandis inſervit Logica, ſed *κυρίως καὶ ἀρχιτεκτονικῶς* primariò ac principaliter) deſtinatæ ſunt.

Hos verò *γενικωτάτους* habitus ordine conſeqvuntur in Theoreticis diſciplinis ſapientiæ tùm primæ, tum ſecundæ, qvæ communiter ſcientiæ nuncupantur. Illa eſt METAPHYSICA, qvam reliqvis priorem eſſe, qvum è *principiis primis* concluſiones ſuas deducat, cæterisqve objecta præſcribat, qvæ è *principiis* tantùm ſecundis procedunt, & objecta ſua præcognita ſupponunt, nulla eſt inter Philoſophos controverſia. Hæ verò ſervato Naturæ ordine collocatæ ſunt: unde qvæ de ſubſtantiis agunt tùm ſpiritualibus, PNEVMATICA, tùm corporeis PHYSICA, meritò primum conſeqvutæ ſunt locum: qvibus ſuccenturiata MATHESIS, utpote qvæ circà Qvantitatem occupatur. Qvum autem plures ſint Mathematicæ diſciplinæ, in iisdem proponendis obſervatus fuit ordo, cujus rationem in Procemio Encyclopædias Mathematicæ reddimus: ut poſt UNIVERSALEM MATHESIN exhiberentur diſciplinæ SIMPLICES, utpote ARITHMETICA, de qvantitate diſcretâ, numero, ſeu multitudine, ac GEOMETRIA, de qvantitate continuâ, ſeu magnitudine agens: Tùm verò mixtæ, & inter has primo loco concretæ ſimpliciter, ac ſine ſubalternatione: Qvantitatem contemplantes partem concretam cùm corpore naturali, tùm conjunctim qvâ in Syſtemate mundi cœlum & terra, qvatenus unum conſtituunt globum, ſpectantur: qvæ contemplatio dicitur COSMOGRAPHIA, tùm ſeorſim, qvâ qvantitatem cœli, in URANOSCOPIA, & terræ in GEOGRAPHIA, partim concretam cum corpore artificiali, in ARCHITECTONICA; qvibus poſtremo loco ſubjunguntur concretæ cum qvâdam ſubalternatione, ceu difficillimæ omnium: qvæ vel ſubalternantur Arithmeticæ, utpote MUSICA, numerum qvà ſonorus eſt, expendens vel Geometriæ: & qvidem vel ratione Grammimetriæ, vel etiam Embadometriæ ſimul, ut OPTICA lineam, vel qvod alii volunt, etiam ſuperficiem, qvâ Viſiva eſt; vel ratione Stereometriæ, Corpus, qva ponderoſum eſt, i. e. gravitatis, & levitatis momento præditum, contemplans STATICA, qvæ totius Matheſeos agmen claudit, ac præ aliis maximè videri poſſit affinis Mechanicis, vel artibus. Qvod vero Practicas attinet diſciplinas, in territorio qvidem Philoſophico non niſi una occurrit, nimirum PHILOSOPHIA PRACTICA; qvandoqvidem

Ethica, Politica, ac Oeconomica, non conſtituunt diſtinctas diſciplinas, ſed unius diſciplinæ partes diſtinctas, ita ut illa partis communis, hæ ſpecialis loco ſint: id qvod accuratiores Philoſophi ex profeſſo demonſtrarunt. Cæterum Facultates Superiores omnes, THEOLOGIA, JURISPRUDENTIA, MEDICINA itidem practicæ ſunt, ideoqve optimè illi ſubjunctæ fuére, qvibus etiam Theologia ac Jurisprudentia magnam cum Philoſophiâ practicâ cognationem habeat, ne dicam, qvod illa ſuo modo eandem præſupponat, hæc verò etiam ab eâdem dependeat, Medicina deniq; analogiâ qvâdam ipſi reſpondeat, circà curam corporis occupata, qvemadmodum Philoſophia practica curam animi & affectuum gerit. Ordinem autem Facultatum ſuperiorum obſervavimus eum, qvem communiter obtinere ſolent: THEOLOGIA, qvæ ſalutem animæ æternam ſpectat, præmiſſâ JURISPRUDENTIA, qvæ juſtitiæ, ac MEDICINA, qvæ Sanitati corporis inſervit, ſubjunctâ. Qvam ſeriem qvomodo dignitatis ordo ferat, aut reqvirat, ſuo dictum eſt loco in parte Metaphyſices horiſticâ.

Qvod deniq; ad LOGICAM, præmittenda fuit, Tabellarum chartis ita reqvirentibus, METHODOLOGIA univerſæ Logicæ adumbrationi, tametſi typicæ repræſentationis ratione hæc prior ſit: qvod facilè excuſatũ habebit Lector Benevolus. Atq; hæc de tabularũ ordine.

In ſpecie, qvod ad tabellas ſingulas I. ut ideam & ordinẽ harũ diſciplinarũ pariter ac tabellarũ propoſitarum uno intuitu conſpicari poſſet Lector, viſum fuit primo loco ſiſtere earũ ſeriẽ: Qvã Tabellã typum Encyclopædias *univerſæ dicere liceret, ſi* Grammatica *&* Rhethorica *cæteris adjungatur, qvæ orationis dirigendæ inſtrumenta ſunt, uti Logica rationis dirigendæ organon eſt: ſed earum διατυπώσεων hic non exhibemus: qvia viſum fuit ſiſtere tantùm illas, qvæ* Rationem *ſive principaliter, ſive inſtrumentaliter perficiunt, (qvas* Reales *dicere liceat, qvâ contra diſtingvuntur* Sermocinatricibus, *orationi ſive puræ, ſeu ornatæ curam gerentibus) idq; ex occaſione, qvam in præfatione generali jam indicavimus. II.* Gnoſtologiam *&* Noologiam *ſic repræſentamus prout στοιχειώσεως γνωστολογικὴ & νοολογικὴ noſtra adumbrata fuit: ideoq; nihil hic monemus amplius. Ratio enim hujuſce διατυπώσεως ex ipſis præceptis pateſcet. III.* Metaphyſicam *conſimiliter eâdem ratione, prout ea à nobis hic pertractata eſt, typicè ſiſtendam duximus, ut præceptorum omnium ſeries & ordo πρὸς ὄμμα exhiberetur. Hic vero diſtinctiùs opus fuit Tabellis qvum generalia & affectiones unitæ cum θεωρίᾳ Entis peculiarem, ac rurſus Affectiones Entis disjunctæ itidem propriam reqviſierint tabellam; nec Pars ſpecialis integra unâ ideâ ſpectanda exhiberi potuerit, ſed diſtinctè ac ſigillatim tùm qvalitatum typus, tum* Horiſtices *exhibendus fuerit: qvod hic monendum ne qvis hæc pro ſpecialibus venditari diſciplinis arbitretur. Qvamvis enim* Qvalitatum *doctrina ſat ampla ſit, cur tamen eadem non perinde, ut* qvantitas, *propriam reqvirat diſciplinam in Horiſtice diximus: Hanc autem qvare partem Metaphyſicæ conſtituamus, præliminaris ejus conſideratio edoceat. IV. In* Pneumatica *adumbrandâ veſtigia in Methodologiâ monſtrata preſſimus: in* Phyſica *corporum naturalium ſeriem & indolem, qvam pars ſpecialis Metaphyſicæ deſignarat, penſi habuimus; Methodum Dn. Sperlingii ceu naturæ maximè convenientem in plerisq; ſeqvuti: qvâ cætera ubi paululum deflectendum erat, ipſa διατύπωσις noſtra Erudito Lectori rationem facilè ſuggeret. V. De* Matheſi *non eſt, ut qvicqvam adjiciamus: Qvum Encyclopædia Mathemathica præmiſſa ſit: cujus plenam ideam hiſce tabellis exhibuimus; unde factum, ut aliqvantò ſpecialiùs qvàm aliæ diſciplinæ, eadem hic adumbrata fuerit. VI. In* Philoſophia Practica *delineandâ monita & lineolas in Methodologiâ olim ductas ſeqvuti ſumus: pleniorem ejusdem delineatione prætermiſſâ, qvod paſſim obvia ſit, & vel imprimis è Kekermanni Synopſi, & diſputationibus hic in noſtro Athenæo* Gedanenſi *habitis, ſatis perfecta ſit. VII. In* Theologiæ *διατυπώσει præſenti Methodologiæ lineas itidem expreſſimus; accuratiori delineatione reſervatâ ad inſtitutiones* Theologicas, *qvarum* partem Generalem *publico dedimus, in* Specialis *reviſione, ac vulgatione iamjam operam ξ. Θ. locaturi. IIX.* Jurisprudentiæ *Typũ nobis ſubminiſtravit Σκιαγραφία Syſtematis jurisprudentiæ Romanæ qvam Excellentiſſimus* JCtus, *& Philoſophus Dn. D.* Petrus Olhafius *Profeſſor Celeberrimi Athenæi noſtri Publicus & Collega nobis conjunctiſſimus Anno 1640. Gedani edidit, qvæ ob methodi ἀκρίβειαν in hoc ſtudiorum genere rariorem ICtis Clariſſimis ſeſe probârat. IX.* Medicinæ *Typus, ejusdemq; ratio diſpaleſcet è tractatu noſtro de* Methodo docendi, *cui nunc perficiendæ (ne falcem in alienam meſſem mittere viderer, cui hic præeſt magnâ cũ nominis celebritate Medicus pariter ac Mathematicus famigeratiſſimus* Dn. D. Laurentius Euſtadius, *Collega noſter intimus) operam navare neq; volui, neq; potui: qvum vix tantum ſubtrahere licuerit ſacris ſtudiis, qvod Philoſophicis hiſce revidendis impenderetur. X. Deniq; ex eâdem pariter conſtabit* Logicæ *idea, ut ſupervacaneum videatur, de eâ amplius verba facere. Fruatur ergò hiſce* Lector Benevolus, *omniaq; prout ſtudiorũ emolumento conſecrata ſunt, in partem meliorem interpretetur. Qvod ſi palato cujusvis non arrideant omnia, felicioribus tamen ingeniis ſtudiorum Encyclopædias univerſalis, qvibus ea dicata ſunto, anſam & materiam præbere poterunt, de accuratiori diſciplinarum elaboratione ulterius cogitandi. Fons omnis ſapientiæ largiatur pro inex-hauſtâ Bonitate ſuâ, ut labores hi nõ ſint inanes, ſed fructus multos ferant, Tuisq;* Lector Benevole, *ſtudiis ex alto benedicat.*

Has ſeqventes Viginti & ſex Tabellas
WITTEBERGÆ,
Excudit MICHAELIS MEYERI VIDUA,
ANNO CHRISTI M DC. LXXIII.

I. TYPUS ENCYCLOPÆDIAS
Diſciplinarum realium generalis.

- **Diſciplinæ reales,** qvæ ad perfectionē mentis noſtrę faciunt vel ſunt
  - Principales, qvà directionem intellectus
    - Simplicis, GNOSTOLOGIA, de ſcibili qvà tali.
    - Compoſiti, qvæ vel
      - Νοητική, in NOOLOGIA, de affinitate rerum, qvà prima exhibet cognoſcendi principia.
      - Διανοητική, in diſciplinis
        - Theoreticis è principiis
          - Primis, Sapientia. METAPHYSICA de Ente, qvà tali.
          - Ortis: Scientiæ de
            - Subſtantiâ
              - Spirituali, PNEVMATICA.
              - Corporeâ, PHYSICA.
            - Qvantitate; Matheſis, qvà tùm
              - Præciſè, MATHESIS univerſalis.
              - Reſtrictè, de qvalitate
                - Abſtractè de
                  - Diſcretâ, ſeu numero ARITHMETICA.
                  - Continuâ, ſeu Magnitudine GEOMETRIA.
                - Concretè
                  - Simpliciter, ſine ſubalternatione, qvà qvãtitas eſt concreta cum corpore
                    - Naturali, qvà qvantitatẽ
                      - Totiꝰ globi mũdani COSMOGRAPHIA.
                      - Partium ejusdẽ utpote
                        - Cœli, URANOSCOPIA.
                        - Terræ, GEOGRAPHIA.
                    - Artificiali, ædificio: ARCHITECTONICA.
                  - Cũ ſubalternatione, qvà qvantitas eſt concreta cum accidente ſenſibili, ubi ſubordinatur
                    - Arithmeticę; MUSICA de numero ſonoro.
                    - Geometriæ, ratione
                      - Grammimetriæ: OPTICA, de lineâ viſivâ.
                      - Stereometriæ STATICA, de corpore, qvà ponderoſum.
        - Practicis
          - Philoſophiâ; Ubi eſt PHILOSOPHIA PRACTICA, de actionibus humanis qvà virtuoſæ.
          - Superioribus Facultatibus; qvæ tùm
            - Divina; SS. THEOLOGIA, de hominis ad æternam ſalutem perductione, vel de homine, qvà ad ſalutem æternam perducendus.
            - Humanâ utpote
              - JURISPRUDENTIA, de actionibus humanis, qvà legitimæ prudenter dirigendis.
              - MEDICINA, de hominis ſanatione, vel de corpore humano, qvatenus ſanandum.
  - Inſtrumentalis, LOGICA; qvà tres operationes mentis diriguntur Organicè.

II. TYPUS GNOSTOLOGIÆ.

GNOSTOLOGIA ſpectatur qvâ

- Προθεωρίαν naturæ Gnoſtologiæ, qvæ eſt partim
  - Θετικὴ, qvà ejus explicatur
    - Definitio. Qvod ſit habitus mentis principalis contemplans cognoſcibile, qvà tale.
    - Diviſio in partem
      - Generalem. Qvid ſit cognoſcibile.
      - Specialem. Qvotuplex ſit?
  - Ἀποθετικὴ de ejus
    - Exiſtentia.
    - Sede.
    - Objecto & partibus.
- Θεωρίαν Objecti tū in parte
  - Generali, qvà cognoſcibile ſpectatur vel à
    - Priori, tū qvà
      - Definitionem Cognoſcibile eſt, qvod intellectui noſtro ad cognoſcendum objicitur. Cap. I.
      - Principia cognoſcibilis tū
        - Interna
          - Materiale, qvod eſt Entitas objecti.
          - Formale, qvod eſt ſcibilitas. Cap. II.
        - Externa tū
          - Conſtitutionis, qvæ ſunt
            - Finis propter qvem isq;
              - Intermedius, cognitio rei, qvæ eſt actus ille, qvo intellectus noſter objective indeterminatus determinatus redditur.
              - Ultimus, unde orta DEI glorificatio.
            - Efficiens
              - Movens ad producendum ex parte
                - Rerum
                  - Multivaria pulchritudo.
                  - Pulchra veritas.
                - Noſtri, cognata ſcientiæ privatio, qvæ includit
                  - Rerum ignorantiā.
                  - Sciēdi deſiderium.
              - Agēs vel
                - Princeps. Intellectus.
                - Mediū: qvod vel
                  - Remotum ſenſus deferētes objecta ſcibilia. c. III.
                  - Proximū tùm
                    - Productionis, Abſtractio. C. IV.
                    - Apprehenſionis, Conceptus. c. V.
          - Cōſervationis ob
            - Cognoſcibilis propagationem, ad alios, qvæ fit beneficio diſciplinæ, de qvâ Cap. VI. Ejus
              - Definitio Qvid ſit?
              - objectum qvod
                - Deſcribitur.
                - Evolvitur qvoad
                  - Materiale ſeu rem cōſideratam.
                  - Formale ſeu modū cōſiderandi.
            - Cognitionis firmam in nobis radicationem, Qvale eſt Habitus intellectualis. Cap. VII.
    - Poſteriori, qvà affectiones: qvæ tùm
      - Primæ, utpote
        - Eminentia
        - Prædicamentalitas

        Cap. VIII.
      - Secundariæ
        - Univocatio
        - Analogia

        Cap. IX. & ult.
  - Speciali, qvà cognoſcibile eſt vel
    - Philoſophicum & liberale, Cap. I. idq; vel
      - Θεωρητικὸν ſeu contemplabile Cap. II. qvod eſt tùm rerum
        - Affinitas de qvâ habitus Intelligentiæ.
        - Qvidditas de qvâ habitus Sapientiæ, Cap. III. qvæ vel
          - Prima, de Ente qvâ tali.
          - Secunda, vel ſcientia de Ente determinato.
      - Πρακτικὸν vel agibile circa qvod habitus Practicus vel Prudentia. Cap. IV.
    - Poëticum ſeu Effectivum & illiberale, circà qvod occupatur Ars. Cap. V. & ult.

III. Typus Noologiæ.

Noologiæ traduntur tùm

- Προλεγόμενα, de Noologiæ naturâ Cap. I. per
  - Theſes
    - Definitionem, qvod ſit habitus mentis Principalis affinitatem rerum contemplans qvatenus ex eadem prima cognoſcendi principia fluunt.
    - Diviſionem in partem
      - Generalem de affinitate rerum in genere.
      - Specialem de affinitate rerum in ſpecie.
  - Hypotheſes de ejus
    - Exiſtentiâ.
    - Naturâ.
    - Sede.
    - Objecto, &c.
- Præcepta qvà parte
  - Generalem de
    - Objecto
      - Definitio Qvid ſit hæc affinitas rerum?
      - Reſolvitur in
        - Materiale, rerum cognationem.
        - Formale, qvà inde eruuntur principia prima
          - Qvid ſint prima principia?
          - Qvotuplicia? alia
            - Abſolute prima, Univerſaliſſima.
            - Secundum qvid, minus univerſalia.
      - Deſignantur principia prima univerſaliſſima. Cap. II.
    - Affectionibus qvæ vel
      - Simplices ceu ſunt
        - Veritas per repræſentationem ubi tùm
          - Modi repræſentationis qvæ ſit vel
            - Indirectè qvæ vel
              - Realis per viam
                - Negationis.
                - Eminētiæ.
                - Cauſſalitatis.
              - Virtualis qvæ ſit vel per
                - Remotionē contradictionis.
                - Nudam nō repugnantiā obediētialem.
            - Directè & poſitivè.
          - Principia inde redundantia. Cap. III.
        - Aptitudo ad ideā, qvalis eſt
          - Conceptus incommuni ubi
            - Abſtractio explicatul & idea.
            - Principia prima eruuntur. Cap. IV.
          - Objectum diſciplinare ubi
            - Aptitudo ad Objectum.
            - Principia prima eruuntur. Cap. V.
      - Disjunctæ qvæ ſunt
        - Univocatio, & Analogia.
        - Eminentia, & prædicamentalitas.
        - → Principia prima hinc eruta. Cap. VI.
  - Specialem, de diſtributione affinitatis rerum, qvà res conſiderantur
    - Inter ſeſe qvà rerum
      - Neceſſariarum affinitatem, in ſtatu veritatis, indeqve orta principia theoretica. Cap. VII.
      - Contingentium affinitatem, in ſtatu bonitatis, indeqve orta principia prima practica. Cap. VIII.
    - In ordine ad intellectum, de proportione rerum & intellectus, unde oriuntur principia organica. Cap. IX. & ult.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0015-1

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0016-7

IV. Typus Metaphyſicæ.

METAPHYSICA evolvitur tùm qvà

- Εἴσοδον & ingreſſum: qvod ad τὰ προγνωσκόμενα de Metaphyſicâ tùm
  - Exiſtentiâ
    - Qvod ſit diſtincta qvædam de Ente in Univerſali diſciplina, qvod probatur tùm ab
      - Objecto proprio, qvod Ens prout Ens
      - Officio, ſcientiarum dominio.
    - Qvod ſit abſtractè proponenda.
  - Nomenclaturâ qvà nomina
    - Propria, qvod tùm
      - Vulgare, Metaphyſica: Ejus
        - Impoſitio & Origo.
        - Explicatio, qvaſi vel
          - Poſtnaturalis
            - Inventione.
            - Inſtitutione.
          - Transnaturalis
            - Communitate.
            - Dignitate.
      - Exqviſitum
        - Ὀντολογία, ab objecto.
        - Sapientia prima à munere Metaphyſ. ejus
          - Definitio. Qvid ſit prima Sapientia: qvod conſtet ſcientia & intelligentia.
          - Officia
            - Supremum inferiorum diſciplinarum directio, qvàm præſtat
              - 1. Leges tradendo.
              - 2. Fines præſcribendo.
              - 3. Juſtitiæ præſidendo, ſ. controverſias decidendo.
            - Subordinata
              - Concluſionum è primis principiis confirmatio.
              - Omnium, qvæ ſunt in univerſali repræſentatio.
    - Honoraria
      - Theologia.
      - Prudentia.
      - Sapientia & Philoſophia.
- Διέξοδον qvà ipſam Metaphyſicæ conſideratione tùm
  - Proœmialem de ejusdem
    - Conſtitutione qvæ indagatur
      - Κατ' ἔσω ad intra, qvà Metaphyſicæ eſſentiam. Ea ſiſtitur
        - Ὁλικῶς definitione: qvod ſit ſapientia Entis qvà Entis.
        - Μερικῶς explicatione
          - Formæ, qvæ eſt Sapientia abſtrahens à
            - Primâ
            - &
            - Secundâ.
          - Materiæ, circa qvam vel objecti adæqvati, qvod eſt Ens qvatenus Ens.
      - Κατ' ἔξω ad extrà qvà cauſſas externas
        - Efficientem qvæ vel
          - Prima, DEUS.
          - Secunda, Philoſophi, cumprimis Ariſtoteles.
        - Finem qvi
          - Abſolutus mentem noſtram cognitione rerum abſtractiſsimarum perficiens.
          - Reſpectivus
            - Diſciplinas inferiores dirigere.
            - In Facultatibus ſummis uſum ſuum exercere.
    - Partitione
      - Qvot ſint partes
        - Una generalis.
        - Altera ſpecialis.
      - Qvid ſit pars tàm
        - Generalis
        - Specialis
        - Utriusq;
          - Nomina.
          - Munia.
  - Eſſentialē, qvæ abſolvitur parte tùm
    - Generali de Ente in abſtractione ſummâ, ubi
      - Simplex Entis Theoria, qvà
        - Entis præcognitionem, tùm qvod ad
          - Nominis evolutionem
            - Qvà nominalem deſcriptionem
              - Ipſum Entis nomen, tum qvoad
                - Originem.
                - Significationem
                  - Adæqvatam.
                  - Inadæqvatam.
              - Nominis cognationem partim ratione
                - Etymi, ubi cognata Etymologica occurrunt
                  - Eſt & Eſſe.
                  - Entitas, Eſſentia.
                  - Eſſentiale Eſſentialiter.
                - Significati: Cognata Synonymica qvà vel æqvipollent
                  - Simpliciter ut ſunt
                    - Res, ubi de realitate.
                    - Aliqvid: ubi etiam de cognatis ejus.
                  - Certo qvodam modo cum reſpectu
                    - Ad actum Eſſendi
                      - Exiſtentia.
                      - Forma.
                    - Ad operationem: Natura.
                    - Ad cognitionem
                      - Ratio.
                      - Qvidditas.
                      - Terminus.
            - Qvà nominales Entis diſtinctiones, de qvibus tùm in
              - Genere. Qvid ſint.
              - Specie: qvà diſtingvitur
                - 1. In Ens
                  - Negativum
                    - Purè negativum.
                    - Privativum.
                  - Poſitivum.
                - 2. In Ens
                  - Reale.
                  - Rationis.
                - 3. In Ens
                  - Actu.
                  - Potentia.
                - 4. In Ens
                  - Complexum.
                  - Incomplexum.
          - Objecti deſignationem, & adæqvatam Entis conſtitutionem
            - Κατ' ἄρσιν removendo
              - Privationes.
              - Negationes.
              - Entia rationis.
              - In potentia.
              - Complexa.
            - Κατὰ θέσιν, Ens, qvod hic conſideratur eſſe Ens
              - Poſitivum.
              - Reale.
              - Actuale.
              - Incomplexum.
        - Entis contemplationem, qvà deſcriptionem ejus realem
          - Relativam ſeu per relationem ad mentem noſtram: qvod ſit generaliſsimum illud, qvod ceu notiſsimum omnium primò cognoſcitur.
          - Abſolutam, pro ratione exiſtendi: qvod intrinſecè habet eſſe poſitivum in naturâ perſiſtens citrà mentis fictionem.
      - Attributorum Entis doctrina, eoq; tùm
        - Γενικὴ qvod ad affectionum transcendentium
          - Exſtentiam: Qvod ſint.
          - Eſſentiam: Qvid ſint.
          - Diviſionem qvotuplices ſint vel
            - Unitæ.
            - Disjunctæ, &c.
        - Εἰδικὴ qvà affectiones tū
          - Unitas, qvæ cōſiderātur partim
            - Univerſim
              - Qvid ſint unitæ affectiones.
              - Qvot ſint? vel qvomodo dividendæ ſint ſc. in
                - Primarias
                  - Simpliciter ſimplices, qvà ſolam connotant negationem
                    - Defectionis: ut Perfectio.
                    - Diviſionis: ut Unitas.
                  - Cum reſpectu qvodam ſimplices vel ad
                    - Intellectum, Veritas.
                    - Voluntatem, Bonitas.
                - Secundarias, qvæ connotant Entis
                  - Permanentiam, Duratio.
                  - Adeſſentiam, Ubietas.
            - Sigillatim
              - 1. De primariis
                - Abſolutis utpote
                  - Perfectione cujus conſideratur tùm
                    - Ὄνομα nomen qvà
                      - Homonymiam.
                      - Diſtinctionem nominalē qvà vel
                        - Abſolutè ſumitur, vel comparatè.
                        - Eſſentialis eſt vel accidentalis & hæc
                          - Naturalis.
                          - Artificialis.
                          - Moralis.
                          - Spiritualis.
                          - Cæleſtis.
                    - Νόημα ſeu conceptum qvâ
                      - Definitionem: qva res denominatur expers omnis defectus Entitativi.
                      - Conceptus analogicam participationem, qvod perfectio ſit vel
                        - Eminens ſolius DEI.
                        - Contracta, Eorum qvæ ſunt à DEO.
                  - Unitate cujus occurrit
                    - Ὀνοματολογία qvà diſtinctionem nominis, qvà unitas
                      - 1. Diſtingvitur in unitatem
                        - Rei vel ſingularem.
                        - Rationis vel univerſalem.
                      - 2. In unitatem
                        - Per ſe, Eſſentialem.
                        - Per accidens vel accidentalem, qvæ vel
                          - Subjectiva, Concretionis.
                          - Adjunctiva, Conſociationis.
                          - Collectiva, Aggregationis.
                    - Πραγματολογία
                      - Deſcriptio, qvà Ens denominatur qvidditativè incommunicabile & indiviſum Entitativè.
                      - Diviſio, qvod ſit vel
                        - Indiviſa, indiviſibilis; qvæ ſolius DEI.
                        - Indiviſa, diviſibilis, cujus
                          - Principium
                            - Cauſſale rerum diſtinctarum unitio.
                            - Formale unitorum indiviſio. Unio vel
                              - Naturalis.
                              - Perſonalis
                          - Conſeqvens eſt communicatio.
                - Reſpectivis
                  - Veritate ubi
                    - Nominis æqvivocatio qvod alia ſit
                      - Objectiva.
                      - Conformativa.
                      - Significativa.
                    - Definitio. Convenientia rei cum intellectu divino.
                    - Diviſio, qvod ſit congruentia vel
                      - Omnimodæ Entitatis, qvæ DEI.
                      - Analogicę participationis, qvæ creaturarum.
                  - Bonitate cujus
                    - Formalis qvidditas: qvod ſit conformitas re, cum voluntate divinâ.
                    - Materialis varietas, qvod alia ſit
                      - Summa & independens DEI.
                      - Participata & dependens.
              - 2. De Secundariis, utpote
                - Duratione cujus conſideratio
                  - Generalis, qvà abſtractam rationem, qvod ſit eſſendi permanentia.
                  - Specialis qvà modos qvod ſit
                    - Indefectibilis, ut æternitas, qvæ eſt ſimplex eſſendi interminabilitas.
                    - Defectibilis, vel
                      - Secundum qvid: Ævum, qvod eſt finalis eſſendi indefectibilitas.
                      - Simpliciter, ut Tempus, qvod eſt totalis in eſſendo defectibilitas.
                - Ubietate cujus notetur
                  - Formalis ratio qvid ſit: Qva ens denominatur adeſſe in Ubi vel Spatio.
                  - Modorum diſtinctio, qvod Ubietas alia
                    - Indefinita, & ſimpliciter interminabilis. Ubiqvitas, Entis infiniti propria.
                    - Definita, & determinabilis, ſeu Alicubitas, qvæ eſt Entis finiti cujusvis, vel
                      - Citra occupationem ſpatii: præſentia definitiva.
                      - Cum occupatione ſpatii: Circumſcriptiva.
          - Disjunctas. Tab. V.
    - Specialis, de minori Entis Abſtractione. Tab. VI.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0018-8

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle/S.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0019-7

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle/S.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0020-9

V. Typus Affectionum Disjunctarum Entis.

Affectiones disjunctæ Entis conſiderantur.

- 1. Generaliter
  - Qvid ſint?
  - Qvotuplices ſint? vel
    - Principales
      - Immediatæ.
      - Mediatæ.
    - Minus Principales, &c.
- Specialiter in triplici ſerie
  - Primâ, principales immediatæ, qvæ duplices: Qvædam reſultant ex naturâ Entis, qvà ſpectatur
    - Abſolutè uti actu eſt & actus ut ſunt moditùm
      - Actualitatis unde Ens denominatur
        - 1. Neceſſariũ & Contingens: ubi agitur de
          - Neceſſariòtùm
            - Affirmativè qvà notat vel
              - Indigentiam ſeu Calamitatem.
              - Violentiam ſeu Coactionem.
              - Invariabilem convenientiam vel immutabilitatem.
              - Expedientiam, ſeu Utilitatem.
            - Definitivè. Neceſſarium eſt, qvod non poteſt aliter eſſe.
            - Diviſivè, qvà neceſſarium eſt vel
              - Abſolutè neceſſarium, idqve vel
                - Simpliciter, omnimodâ neceſſitate ſolus DEUS.
                - Secundum qvid neceſſitate Phyſicâ.
              - Hypotheticè neceſſarium tùm ob
                - Actum eſſendi ſeu exiſtentiam.
                - Cauſſam qvandam extrinſecam.
          - Contingente
            - Definitio: Qvod aliter eſſe poteſt.
            - Diviſio; Contingentia alia
              - Externa, ratione principii externi, qvæ ab externo principio mutari poteſt.
              - Interna, ratione principii interni, qvod agere poteſt, & non agere.
        - 2. Independens & dependens Ubi explicatur
          - Dependentia
            - 1. Qvid ſit: modus denominans Ens, qvod eſt alio poſterius eſſentialiter à qvo fluit.
            - 2. Qvotuplex
              - Realis, qvà res in eſſendo dependet: qvæ vel
                - Effectiva, ſeu Cauſſalis.
                - Inhæſiva ſ. Subjectiva.
              - Intellectualis, qvà res in Cognoſcendo dependet.
          - Independens, qvod non eget alio ſe eſſentialiter priori ad ſuum eſſe, à qvo ſit.
        - 3. Increatum & Creatum explicatur
          - Creatum, qvod è nihilo productum eſt.
          - Increatum, qvod non productum ab alio è nihilo.
      - Activitatis prout Ens dicitur actus vel potentia
        - Potentia conſideratur qvoad
          - Nomen juxta diſtinctiones æqvivoci, qvà potentia dicitur
            - Poſitivè, prout eſt potentia agendi aut patiendi.
            - Negativè, in qvantum eſt ſaltim negatio impoſſibilitatis.
            - Eaq; vel
              - Objectiva, qvà aliqvid à naturali agente produci poteſt.
              - Obedientialis, qvà produci aliqvid poteſt ab agente intellectuali.
          - Res ipſa qvoad
            - Definitionem, qvæ aut recipit actum, aut largitur actum.
            - Diviſionem, qvod potentia ſit
              - Paſſiva, vis patiendi ab alio.
              - Activa, vis agendi in aliud in qvantum aliud.
        - Actus qvi
          - Diſtingvitur in
            - 1. Signatum & Exercitum.
            - 2. Primum & Secundum.
            - 3. Entitativum & Formalem.
            - 4. In actum Eſſentiæ & Subſiſtentiæ.
          - Definitur, qvo Ens denominatur complere potentiam
          - Dividitur: qvod ſit vel
            - Purus, qvi nihil potentiæ paſſivæ admixtum habet.
            - Impurus, qvi aliqvid potentialitatis involvit.
    - Relatè
      - Principium & principiatum ubi de
        - Principio ejus
          - Diſtinctio in
            - Complexum.
            - Incomplexum.
          - Definitio: qvod eſt origo proceſſionis alterius.
          - Diviſio vel
            - Sine dependentiâ & principiati illatione.
            - Cum dependentiâ in
              - Cognoſcendo, unde aliud cognoſcitur.
              - Eſſendo: à qvo aliqvid ſit, aut habet, ut ſit.
        - Id cujus eſt principium qvod procedit ab alio qvocunqve modo.
      - Cauſſa & cauſſatum ubi de
        - Cauſſâ
          - Generaliter qvà
            - Vocis diſtinctionem. Cauſſa vel eſt
              - Propriè dicta.
              - Sine qvà non.
            - Definitionem. Cauſſa eſt, qvæ influit in eſſe cauſſati.
            - Diviſionem
              - 1. Qvà ordinem agendi vel eſt
                - Univerſalis
                  - Simpliciter Univerſalis.
                  - Secundum qvid.
                - Particularis
                  - Remota.
                  - Propinqva.
              - 2. Ratione finis vel eſt
                - Ordinaria.
                - Extraordinaria.
              - 3. Ratione virtutis agendi, vel eſt
                - Adæqvata.
                - Inadæqvata.
          - Specialiter, qvà diſtingvitur in cauſſas
            - Internas
              - Materiam ex qvâ aliqvid ſit, ita ut hæc ei inſit, qvæ vel eſt
                - Prima.
                - Secunda.
              - Formam per qvam res materiales ſunt, qvod ſunt.
            - Externas
              - Finem, qvi eſt cauſſa, cujus gratia res eſt, & vel
                - Principalis, qvi primariò intenditur, & propter qvem res primò eſt.
                - Minus principalis, qvi propter aliud intenditur.
              - Efficientem
                - Diſtinctio nominis, alia eſt
                  - Per ſe.
                  - Per accidens.
                - Definitio. Eſt cauſſa, à qvà primò actio ſit.
                - Diviſio. Cauſſa Efficiens eſt vel
                  - Principalis, eaq; vel
                    - Agens.
                    - Actionem dirigens
                      - Impulſiva.
                      - Organica.
                  - Minus principalis.
        - Cauſſato, qvod à cauſſis ſuum eſſe habet. Eſtq; vel
          - Materiatum.
          - Formatum.
          - Finitum.
          - Effectum.
  - Secunda principales mediatæ mediantib9 unitis
    - Primariis
      - Abſolutis
        - Perfectione, qvà dicitur vel
          - Completum, qvod habet eſſentiam naturâ ſuâ in ſe terminatam.
          - Incompletum, qvod non habet eſſentiam in ſe terminatam.
        - Unitate, qvà conſideratur
          - ἁπλῶς ſic denominatur Ens ſimplex vel compoſitum
            - Simplex eſt, qvod habet Entitatem indiviſibilem.
            - Compoſitum, qvod diviſibilem. Eſtq; Compoſitio alia
              - Impropria
                - Accidentalis
                  - Subjecti & Accidentis.
                  - Accidentis & accidentis.
                - Intellectualis ex
                  - Eſſe & Eſſentia.
                  - Genere & differentia.
              - Propria in
                - Subſtantiis finitis ex naturâ & ſuppoſito.
                - Corporeis vel
                  - Totius ex materiâ & formâ, ubi totum explic.
                    - Commune
                      - Eſſentiale.
                      - Integrale.
                    - Singulare
                      - Perſonale:
                      - Sacramentale.
                  - Partis, materiæ ex partibus integrantibus.
          - Συγκριτικῶς. Idem vel diverſum: explicatur
            - Identitas, qvæ eſt convenientia in aliqvo, eſtq;
              - Extrinſeca.
              - Intrinſeca
                - Eſſentialis.
                - Suppoſitalis.
            - Diverſitas. Eſt negatio convenientiæ, eſtq; vel
              - Diſtinctionis, qvæ vel
                - Realis
                  - Abſolutè.
                  - Analogicè talis.
                  - Realis tantùm, vel Eſſentialis.
                - Notionalis
                  - Virtualis.
                  - Formalis.
                  - Modalit.
              - Oppoſitionis, qvæ vel
                - Duorum: oppoſitio in ſpecie. Talia oppoſita vel
                  - Poſitiva
                    - Reſpectiva, ut Relata.
                    - Abſoluta, Contraria.
                  - Negativa, qvæ opponuntur
                    - Privativè
                    - Contradictoriè.
                - Plurium; qvæ eſt in diſparatis.
      - Relatis ratione
        - Veritatis denominatur Ens
          - Naturale, cujus veritas pendet ab intellectu divino.
          - Artificiale, cujus veritas pendet ab intellectu humano.
        - Bonitatis vel
          - Infinitum, cui repugnat habere eſſentiæ terminos.
          - Finitum, qvod terminos de ſe habet, qvibus limitatur.
    - Secundariis. Cum denominatur Ens à
      - Duratione vel
        - Permanens, qvod habet totum ſuum eſſe ſimul.
        - Succeſſivum, qvod habet partes ſui eſſe in fluxu & ſucceſſione continuatas.
      - Ubietate, vel
        - Circumſcriptum, qvod clauditur terminis corporis continentis.
        - Incircumſcriptum, qvod terminis continentis corporis non clauditur naturâ ſuâ.
  - Tertia Minus principales, qvibus Ens denominatur
    - 1. Abſolutum vel Reſpectivum
      - Abſolutum eſt, qvod caret reſpectu ad aliud.
      - Reſpectivum eſt, qvod habet eſſe aliorſum terminatum.
    - 2. Subjectum vel Adjunctum
      - Subjectum eſt, qvod aliqvid ita in ſe recipit, ut in communionem ſui eſſe non trahatur.
      - Adjunctum eſt, qvod recipitur ab alio, ita ut non ingrediatur ejusdem eſſentiam.
    - 3. Signum & ſignatum
      - Signum eſt, qvod potentiæ cognoſcenti aliqvid repræſentat.
      - Signatum eſt, qvod per ſignum repræſentatur.
    - 4. Imago & Exemplar
      - Imago eſt id, qvod procedit ad ſimilitudinem alterius.
      - Exemplar eſt id, à qvo aliqvid exprimitur, qvod cum eodem ſimilitudinem habeat.
    - 5. Menſura & menſuratum
      - Menſura eſt, qvà menſuratum cognoſcitur.
      - Menſuratum eſt, cujus qvantitas ad menſuram aliqvam exigi poteſt.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0022-0

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle/S.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0023-6

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle/S.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0024-1

VI. Typus Partis Specialis Metaphysicæ.

METAPHYSICÆ pars ſpecialis de Ente ſub minori abſtractione, &c. ubi expeditur:

- I Διακριτικὴ eorū, qvæ ſub Ente ſunt, conſideratio; qvæ ſiſtit tùm
  - Minorem Entis abſtractionem
    - Γενικῶς qvà
      - Veritatem: An detur, & ſub Ente qvà tali comprehendatur?
      - Qvidditatem: Qvod ſit ea eſſendi ratio, qvâ Ens ut Ens expresſius ſiſtatur citra differentias determinatas.
      - Varietatem: qvà minor Entis abſtractio eſt vel
        - Prima: qvæ immediatè eſt ſub abſtractione Entis ſummâ, & cum Ente retrocurrit.
        - Sub primâ: qvæ mediatè eſt ſub abſtractione ſummâ, eôqve non retrocurrit cum Ente.
    - Εἰδικῶς de primâ minori Entis abſtractione
      - Qvid ea ſit?
      - Qvod complectatur rationem
        - Subſiſtendi hujus
          - Definitio. Subſiſtendi ratio eſt, qvà Ens non ineſt alteri ceu ſubjecto, ſed per ſe, & in ſe reverâ proprium eſſe habet.
          - Gradus ſubſiſtendi
            - In genere.
            - In ſpecie: qvà ſubſtantia cōſideratur vel
              - Purè, qvatenus ſubſtantia ſingularis eſt, & unitate numericâ determinata.
              - Modificatè, ratione ſtatus ſui qvà ſubſiſtit
                - Incompletè, idq; vel
                  - Ex ſe, qvæ naturâ ſuâ eſt communicabilis alteri.
                  - Ab extrinſeco, qvæ ratione ſtatus certi ſolùm eſt incompleta: ubi explicatur, qvid ſit ἐνυπόστατον.
                - Completè
                  - Qvid ſit ἀυθυπόστατον in communi: qvod habet ultimatum ſubſiſtentiæ completæ actum ſibi naturâ ſuâ debitum.
                  - Qvot ſint ejuſmodi
                    - Suppoſitum
                      - Definitio. Eſt ſubſtantiæ ſingularis completæ per ſe incommunicabilitèr ſubſiſtendi modus.
                      - Explicatio
                        - Materialis: qvod eſt ſubſtantia ſingularis completa.
                        - Formalis, qvod eſt per ſe incommunicabiliter ſubſiſtendi ratio.
                    - Perſona
                      - 1. In genere
                        - Deſcriptio: Eſt ſuppoſitum intelligens.
                        - Explicatio
                          - Materialis: qvod eſt ſubſtantia individua, incompleta, intelligens.
                          - Formalis: qvod eſt ἀυθυπαρξία, & ſubſiſtentiæ incommunicabilitas.
                      - 2. In ſpecie
                        - Ratione materialis diſtingvitur perſona in
                          - Finitam.
                          - Infinitam.
                        - Ratione formalis, qvâ eſt vel
                          - ἀσύνθετος, ſeu ſimplex.
                          - σύνθετος & compoſita.
        - Ineſſendi; Accidentis, cujus hic expendantur
          - Nominis diſtinctio qvæ vel eſt
            - Prædicamentale.
            - Prædicabile.
          - Definitio: Accidens eſt Ens, qvod non ſubſiſtit: ſed in ſubſtantiâ ſuam eſſentiam habet; vel qvod ſubſtantiam extra eſſentialiter afficit.
          - Attributa
            - Poſterioritas ratione ſubſtantiæ.
            - Concomitantia & Conſecutio ſubſtantiæ.
            - Informatio ſubſtantiæ Accidentalis.
  - Specialem varietatis rerum delineationem, qvà claſſes rerum omnium
    - In genere
      - Qvid ſint Claſſes rerum?
      - Qvomodo diſtribuantur, in Claſſes
        - Subſtantiarum, qvæ una.
        - Accidentium, qvæ novem ſunt.
    - In ſpecie Claſſis
      - 1. Subſtantiæ, qvæ dividitur in
        - Spiritualem ſeu immaterialem
          - Infinitam, qvæ DEUS eſt.
          - Finitam; qvæ vel eſt
            - Abſoluta: Angelus.
            - Ad aliud, qvod informet, determinata. Anima rationalis.
        - Corpoream & materialem, qua corpus vel eſt
          - Simplex
            - Abſolutè
              - Æthereum
                - Supra cœleſte, aqvæ ſupra cœleſtes.
                - Cœleſte, ceu ſunt Cœlum, Stellæ.
              - Sublunaria, qvalia ſunt Elementa.
            - Secundum qvid tum
              - Effluvia, qvæ vel
                - Prima, ceu ſunt Atomi.
                - Orta
                  - Fumus.
                  - Vapor.
              - Principia Chymica
                - Sal.
                - Sulphur.
                - Mercurius.
          - Compoſita. ceu ſunt corpora
            - Inanimata mineralia
              - Lapides & gemmæ.
              - Metalla in ſpecie.
              - Mineralia media ut ſpecies
                - Terræ.
                - Salis.
                - Sulphuris.
                - Bituminis.
            - Animata
              - Non ſentientia
                - Herbæ.
                - Arbores.
              - Sentientia, qvæ vel
                - Irrationalia, ſeu bruta ut ſunt
                  - Volatilia.
                  - Reptilia.
                  - Natalitia.
                  - Greſſilia.
                - Rationalia; utpote homines.
      - 2. Accidentium, qvæ vel
        - Primaria tùm
          - Intrinſeca, vel
            - Abſoluta, ceu ſunt
              - Qvantitas, ejus traditur hic
                - Definitio; qvod ſit accidens, ſecundum qvod res eſt extenſa.
                - Repræſentatio Typica, qvod qvantitas ſit
                  - Continua
                    - Longitudo ſeu Linea.
                    - Latitudo ſeu Superficies.
                    - Profunditas, ſeu Corpus.
                  - Diſcreta numerus qvi vel
                    - Par.
                    - Impar.
              - Qvalitas de qvâ vid. peculiaris Tabula ſub num. VII.
            - Reſpectiva Relationis ubi
              - Diſtinctio nominis
                - In relationem ſecundum dici & ſecundum eſſe.
                - In relationem realem, & rationis.
                - In relationem tranſcendentalem & prædicamentalem.
                - In tranſcendentalem myſticam, ſingularem, & accidentalem.
              - Definitio: Eſt accidens ſecundum qvod aliqvid, qvicqvid eſt, ad aliud eſt.
              - Reqviſita:
                - Subjectum.
                - Fundamentum.
                - Relatum.
                - Correlatum.
              - Diviſiones, qvæ inſtituuntur tùm ratione
                - Fundamenti
                  - 1. Qvod aliæ fundentur in
                    - Qvantitate.
                    - Qvalitate.
                    - Actione.
                    - Paſſione.
                  - 2. Qvod aliæ ſint â
                    - Naturâ.
                    - Inſtituto.
                - Terminorū
                  - 1. In mutuas & non mutuas.
                  - 2. In relatas
                    - Æqviparantiæ.
                    - Diſqviparantiæ.
                      - Majoris.
                      - Minoris.
          - Afficiunt ſubſtantiam extrinſecè in ordine ad potentiam
            - Activam, ut Actio, qvà ſpectatur tùm ratione
              - Definitionis: Actio eſt Accidens, ſecundum qvod principium activum in actum deducitur.
              - Diviſionis, qvod qvadruplex
                - 1. In
                  - Objectivam.
                  - Realem
                    - Immanentem.
                    - Tranſeuntem.
                - 2. In naturalem & voluntariam.
                - 3. In
                  - Immaterialem.
                  - Materialem
                    - Mutuam.
                    - Non mutuam.
                - 4. In ſubſtantialem & accidentalem.
                - 5. In inſtantaneam & ſucceſſivam.
            - Paſſivam, cujus
              - Qvidditas: Paſſio eſt accidens, qvod patiens actionem recipit.
              - Varietas
                - 1. Diviſio in
                  - Objectivam.
                  - Realem, qvæ vel
                    - Succeſſiva.
                    - Inſtantanea.
                - 2. In perfectivam & corruptivam.
                - 3. In naturalem & voluntariam.
                - 4. In paſſionem
                  - Corporis.
                  - Animi
                    - Intellectus.
                    - Voluntatis.
                - 5. In ſubſtantialem & accidentalem.
        - Secundaria, qvæ conſiderantur
          - In genere.
          - In ſpecie cum ratio habetur vel
            - Menſuræ, ſive
              - Durationis, ut in Qvando: hujus
                - Definitio, eſt Accidens durationis finitæ habitudinem inferens.
                - Diviſio eſt vel
                  - Ævi, vel Temporis.
                  - Præſens, Præteritum, vel Futurum.
                  - Corporum, vel Spirituum.
              - Ubietatis vel
                - Abſolutæ, ut in Ubi qvod
                  - Definitur accidens habitudinem ad ſpatium finitum inferens.
                  - Dividitur in Ubi
                    - Definitivum, Circumſcriptivum.
                    - Spirituale, Corporale.
                    - Naturale & Fortuitum.
                    - Commune, & Proprium.
                - Modificatæ, ut in Situ cujus
                  - Definitio ſecundum qvod ſubſtantia corporea habitudinem aliqvam reſpectu partium ſuarum in Ubi ſuo obtinet.
                  - Diviſio in
                    - Rectum, inflexum.
                    - Naturalem, voluntarium, aut fortuitum.
            - Externæ adjacentiæ, ut in Habitu,
              - Definitio, qvod ſit accidens, ſecundum qvod ſubſtantia corporea obtinet habitudinem qvandam ad externum corpus adjacens.
              - Diviſio in
                - Naturalem.
                - Artificialem
                  - Togatum
                    - Ornamenti.
                    - Indumenti.
                  - Sagatum, vel ad
                    - Defenſionem.
                    - Offenſionem.
- II. Ὁριστικὴ Objectorum determinatio; de qvâ ſpeciali Tabellâ ſub num. VIII.

E

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0026-3

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0027-8

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0028-4

QVALITAS conſideratur

Generaliter q

1. hal & po

2. n po p

Specia-

VII. Typus Qualitatum.

- **Qualitas conſideratur**
  - Generaliter quà
    - Definitionem: Qualitas eſt Accidens, ſecundum quod ſubſtantia creata dicitur Qualis.
    - Diviſionem ſummariam in quatuor ſpecies
      - Prima comprehendit
        - Habitus.
        - Diſpoſitiones.
      - Secunda
        - Naturalem Potentiam.
        - Impotentiam.
      - Tertia
        - Patibilem qualitatem.
        - Paſſionem.
      - Quarta cōplectitur ſub ſe
        - Formam.
        - Figuram.
  - Specialiter
    - 1. Quà habitus & diſpoſitiones
      - Quomodo diſtinguantur ab invicem?
      - Seorſim de habitibus
        - Quidditate; quod ſit Qualitas permanens potentiæ naturali ſuperaddita, ut eadem perficiatur in agendo.
        - Varietatem quà habitus diſtinguuntur ratione
          - Originis, quà ſunt vel
            - Connaturales, qui natura inſunt ſive per
              - Creationem: ut habitus concreati
                - Sapientia.
                - Juſtitia.
              - Generationem, quales ſunt habitus connati.
            - Acceſſorii habitus, qui vel ſunt
              - Infuſi divinitus tùm
                - Ordinarii
                  - Fides.
                  - Spes.
                  - Charitas.
                - Extraordinarii donum Prophetiæ, Miraculorum.
              - Acquiſiti qui per proprios actus operantis acquiruntur.
          - Indolis & naturæ ſuæ quod alii requirantur ex parte
            - Objecti, quales ſunt ſpecies Intentionales
              - Senſiles, ſeu Phantaſmata.
              - Intellectuales, ſeu Noëmata.
            - Virtutis agendi tùm
              - Intellectus
                - Partiales.
                - Totales
                  - Principales
                    - Theoretici cognoſcibile
                      - Indeterminatum Gnoſtologia.
                      - Reſtrictum
                        - Νοητικὸν Intelligentia.
                        - Διανοητικὸν Sapientia
                          - Prima Metaphyſica.
                          - Secunda
                            - Pneumatica.
                            - Phyſica.
                            - Matheſis.
                    - Practici
                      - Speciatim ita dicti circa
                        - Divina, Habitus Theologiæ.
                        - Humana, tùm circa
                          - Actiones humanas ut
                            - Philoſophia practica.
                            - Jurisprudentia.
                          - Sanitatem hominis & curam, Medicina.
                      - Poëtici, artes
                        - Nobiliores.
                        - Ignobiliores.
                  - Inſtrumentales qui dirigunt vel
                    - Rationem Logica.
                    - Orationem
                      - Grammatica.
                      - Poëtica.
                      - Rhetorica.
                      - Mnemoneutica.
                    - Memoriam.
              - Appetitus
                - Rationales, Virtutes morales exteræq;.
                - Senſitivi, ut Temperantia, &c.
    - 2. Quà potentiam naturalem & impotentiam, ubi potentiæ naturalis
      - Definitio, quod ſit qualitas ſubſtantiæ creatæ à naturâ primò ordinata ad facilè operandum, ut ſit primum actionis alicujus principium.
      - Diviſio eaq; tum ratione
        - Originis quod aliæ ſint
          - Supernaturales, quales ſunt vires liberi arbitrii in Spiritualibus.
          - Connaturales & hæ vel
            - Primæ.
            - Secunda.
        - Subjecti quod aliæ ſint Subſtantiarum
          - Spiritualium tùm
            - Intellectus.
            - Voluntatis.
          - Corporearū tū in
            - Inanimatis, ut vires
              - Corporum Cœleſtium.
              - Elementorum.
              - Lapidum, Gemmarum, &c.
            - Animatis tum potentia
              - Vegetativæ
                - Primariæ vis
                  - Nutritiva.
                  - Augmentativa.
                  - Generativa.
                - Secundariæ vis
                  - Attractrix.
                  - Retentrix.
                  - Expultrix.
              - Senſitivæ facultas
                - Cognoſcens ſenſus
                  - Interni.
                  - Externi.
                - Appetens.
                - Loco movens.
              - Rationales facultas
                - Sermocinandi.
                - Ridendi.
        - Activitatis ſuę diſtinguuntur
          - Abſolutè quod alia
            - Realis.
            - Intentionalis.
          - Reſpectu noſtri quod alia ſit
            - Manifeſta.
            - Occulta
              - Sympathia.
              - Antipathia.
              - Idioſyncraſia abdita, &c.
    - 3. Qua poſſibilem qualitatem & paſſionem
      - Quid ſit patibilis qualitas? nimirum qualitas permanens abintra perficiens ſubjectum non ordinata primò ob actum, ſenſum afficiens, vel è paſſione oriunda.
      - Quomodo dividatur partim ratione
        - Formæ, quod alia ſit
          - Realis.
          - Intentionalis & ſpiritualis lumen, radius.
        - Subjecti alia
          - Supernaturalis, ut dotes corporis glorioſi, e.g. Subtilitas, &c.
          - Naturalis vel
            - Corporis vel
              - Primæ: qualitates Elementorum
                - Levitas, Gravitas.
                - Craſſities, Subtilitas.
                - Caliditas, Frigiditas.
                - Humiditas, Siccitas.
              - Secundæ vel quæ oriuntur
                - E rerum naturalium principiis vel ab
                  - Elementis: ut temperamentum.
                  - Formis principiorum Chymicorum ut à
                    - Sale, Sapor.
                    - Sulphure
                      - Odor.
                      - Color.
                - Eſitu & figura vel afficiunt
                  - Tactum ut
                    - Raritas, denſitas.
                    - Mollities, durities.
                    - Lævitas, aſperitas, &c.
                  - Auditum
                    - Sonus
                      - Directus
                        - Acutus.
                        - Gravis.
                        - Medius.
                      - Reflexus, Echo.
                    - Meteora ſpirituoſa
                      - Terræ motus.
                      - Ventus.
                  - Viſum, ut ſunt Meteora
                    - Hypoſtatica.
                    - Emphatica.
            - Animi
              - Cupiditas, Motus.
              - Lætitia, Triſtitia, &c.
    - 4. Qua Formam & Figuram
      - Quid ſit Figura? Qualitas ſcilicet modificans quantitatis terminos.
      - Quotuplex ratione
        - Cauſæ aliæ
          - Naturales.
          - Artificiales.
        - Subjecti, aliæ ſunt in rebus
          - Animatis.
          - Inanimatis.
        - Eſſentiæ aliæ
          - Imperfectæ
            - Curvitas linearum.
            - Obtuſum & acutum in angulo.
          - Perfectæ
            - Planæ
              - Rectilineæ.
              - Curvilineæ ut Circulos.
            - Solidæ
              - Sphæricæ.
              - Pyramydales, Cubicæ, &c.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0030-4

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle/S.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0031-0

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle/S.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0032-5

Θεωρητική Obje
ctorum diſci-
plinarium de-
terminatio ab-
ſolvitu

VIII. Typus Horiſtices.

Ὁριστική Objectorum diſciplinarium determinatio abſolvitur
- Προπαιδεία de naturâ Horiſtices, de
  - Nominibus hujus tractationis
    - Genuinis
      - Horiſtice.
      - Epoptice.
    - Inadæqvat. Hexilogia.
  - Re ipsâ
    - Exiſtentia
      - 1. Abſolutè an ſit?
      - 2. Reſpectivè, an ſedes ejus
        - Metaphyſica?
        - Pars propria illius?
        - Sectio ultima?
    - Natura
      - Definitio: Eſt Pars Metaphyſicæ, ea qvæ ſub Ente ſunt qvidditatis determinatæ ad Objecta certa revocatis, & inferioribus diſciplinis adjudicans.
      - Objectum
        - Materiale, circa qvæ occupatur.
        - Formale, ſeu modus agendi de Objectis inferioribus.
      - Partitio in duo membra de
        - Objectorum Conſtitutione.
        - Diſciplinarum Specificatione.
- Παιδεία qvoad
  - Objectorum deſignationem: ubi conſideratio occurrit tùm
    - Abſoluta, qvà Objecta
      - Subſtantialia qvà ſubſtantia eſt vel
        - Spiritualis cujus hic
          - Præſupponitur
            - Exiſtentia.
            - Numinis declaratio.
          - Deſignatur reſpectus; qvà ſubſtantiæ ſpirituales Objectum diſciplinare proprium conſtituunt.
        - Corporea ejus
          - Πρόγνωσις qvoad
            - Qvid nominis?
            - Qvæſtionem An ſit?
          - Aptitudo ad Objectum diſciplinare, qvà ſpectatur
            - Corpus naturale, qvà tale.
            - Corpus humanum, in qvantum curabile.
      - Accidentalia de qvibus
        - In genere.
        - In ſpecie de
          - Qvantitate, tum
            - In ſtatu præciſionis.
            - Reſtrictè qvantitate
              - Diſcretâ.
              - Continuâ.
          - Actionibus humanis
            - Communiter, qvà moraliter dirigendæ.
            - Specialiter, qvà legitimæ.
    - Comparata
      - Convenientia Objectorum
        - Generalis in notione Objecti.
        - Specialior, in notione
          - Scibilis.
          - Agibilis.
      - Differentia, qvà Objecta
        - Neceſſaria.
        - Contingentia.
  - Diſciplinarum inferiorum ſpecificatio qvà conſiderantur
    - Ἁπλῶς: ubi aſſignatur
      - Spiritus, qvà talis, Pnevmaticæ:
      - Corpus, qvà tale; Phyſicæ.
      - Qvantitas, qvà extenſa, Matheſi.
      - Corpus humanum, qvà ſanabile, Medicinæ.
      - Actiones humanæ moraliter rectificandæ, Philoſophiæ Practicæ.
      - Actiones Politicæ, qvà legibus Conſonæ, Jurisprudentiæ.
    - Συγκριτικῶς qvà
      - Convenientiam & differentiam: prout ſunt
        - Theoreticæ
          - Pnevmatica.
          - Phyſica.
          - Matheſis.
        - Practicæ
          - Philoſophia practica.
          - Jurisprudentia.
          - Medicina.
      - Ordinem
        - Naturæ.
        - Dignitatis & Excellentiæ.
        - Doctrinæ.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0034-7

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle/S.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0035-2

PNEVMATICA abſolvitur

Προθεωρία quæ

Θεωρία quæ expeditur parte

IX. Typus Pneumaticæ.

- **Pneumatica abſolvitur**
  - Προθεωρία qvæ
    - Habitus hujus indolem declarat, qvorſum faciunt
      - Directè; Conſentanea, qvoad momentum ejusdem
        - Primum
          - Exiſtentia Pneumaticæ
            - Abſolutè, num detur habitus Pneumatologiæ.
            - Reſtrictè, an peculiarem conſtituat diſciplinam, an verò ad Metaphyſicam reduci debeat.
          - Eſſentia qvam aperiunt
            - Definitio
              - Nominalis qvà nomen
                - Adæqvatum, Pneumatica ab Objecto.
                - Inadæqvatum: Theologia naturalis.
              - Realis, qvod ſit habitus principalis contemplans Spiritum, qvà lumine naturæ cognoſci poteſt.
            - Cauſſarum inveſtigatio
              - Internæ
                - Materia: Objectum Spiritus.
                - Forma diſpoſitio debita Pneumaticæ.
              - Externæ
                - Efficiens qvà
                  - Primam inventionem
                    - Philoſophi Veteres, & Recentiores.
                  - Acqviſitionem, & qvæ eò faciant.
                - Finis, Utilitas Pneumaticæ.
        - Secundum, qvà attributa
          - Abſoluta; Neceſſitas, dignitas, &c.
          - Relata: Ordo in diſciplinis, &c.
      - Indirectè, diſſentanea, ut habitus oppoſitum Objectum pertractans, Phyſica.
    - Objecti præcognitionem; ejusdem
      - Determinatio qvà
        - Totale Objectum ſeu adæqvationis qvod eſt Spiritus.
        - Principale ſeu perfectionis, qvod eſt DEUS.
      - Diverſa coram mente repræſentatio qvà conſiderationem Spiritus
        - Generalem.
        - Specialem.
  - Θεωρία qvæ expeditur parte
    - Generali de Spiritus
      - Naturâ
        - Definitione. Spiritus eſt, ſubſtantia incorporea.
        - Definitionis Explicatione qvà
          - Conceptum convenientiæ, Subſtantia.
          - Conceptum differentiæ, Incorporea.
      - Attributis qvæ conſiderantur
        - Γενικῶς
          - Qvod ſint, vel dentur ejusmodi Conceptus conſeqventes primum qvidditativum conceptum Spiritus.
          - Qvalia ſint?
            - Qvomodo illum Conſeqvantur, ac denominent
              - Non diſtinctione reali à ſubjecto.
              - Sed tantum rationis ratiocinatæ & formali.
            - Qvod non ſint affectiones propriè ita dictæ, ſed analogicæ.
            - Qvomodo fluant è naturâ Spiritus?
        - Εἰδικῶς qvod alia
          - Immediata, qvæ immediatè ipſam eſſentiã conſeqvantur: qvæ ſunt vel
            - Transcendentalia, qvæ ſub ratione Entis Spiritui conveniunt utpote
              - 1. Actualitas.
              - 2. Simplicitas.
              - 3. Duratio ſtabilis vel perennitas.
              - 4. Illocalitas.
            - Propria qvæ ei conveniunt ſub ratione eſſentiæ ſpiritualis
              - Generaliter comprehenduntur nomine Vitæ.
              - Specialiter evolvuntur. Suntq;
                - Intellectus
                - Voluntas.
          - Mediata & orta, per affectiones ſe priores ſeu mediatè ſubjecto competentia qvæ oriuntur è
            - Tranſcendentibus utpote
              - Præeminentia, ex actualitate.
              - Indiviſibilitas, ex ſimplicitate.
              - Immutabilitas, ex durationis ſtabilitate.
              - Incircumſcriptibilitas, ex illocalitate.
            - Proprio attributo, ſc. è vitâ, Arbitrii libertas.
    - Speciali, qvæ agit de Spiritu
      - Infinito: DEUS conſideratur ratione
        - Naturæ qvoad
          - Synonyma
            - Incomplexa, ut eſt conceptus
              - Determinabilis.
              - Determinans.
            - Complexum, definitionem.
          - Paronyma, qvæ exprimunt vel
            - Qvid in DEO, qvà denominationem intrinſecam ſuntq;
              - Communia qvodammodo qvæ fluunt è ratione
                - Entis.
                - Subſtantiæ.
                - Spiritus.
              - Propria vel
                - Abſoluta.
                - Relata.
            - Qvid ad DEUM; denominationis extrinſecæ: ut eſt DEO debitus
              - Amor.
              - Honor.
        - Operum, qvæ vel
          - Univerſalia
            - Creatio.
            - Conſervatio.
          - Particularia.
      - Finito qvà
        - Generalia nonnulla communia Angelo & animæ.
        - Specialem conſiderationem
          - Angeliâ
            - Priori; qvà
              - Definitionem, qvod ſit Spiritus finitus à corpore independens.
              - Cauſſarum explicationem
                - Efficientis.
                - Finis.
            - Poſteriori, qvà ſpectantur Angeli tùm qvoad
              - Attributa.
              - Effecta.
          - Anima humana ſeparata: qvæ ſpectatur ratione
            - Conſtitutionis
              - An ſit?
              - Qvid ſit?
            - Affectionis vel qvoad attributa
              - Simplicitatem.
              - Intellectum.
              - Voluntatem, &c.
            - Operationis
              - Intellectionem.
              - Volitionem.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0038-9

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0039-8

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0040-0

X. Typus Phyſicæ.

- **PHYSICA diſtribuitur in partem**
  - Generalem: de corpore naturali in genere: qvâ
    - Naturam ejusdem, qvæ explicatur
      - Definitione: tùm
        - Corporis Naturalis.
        - Naturæ.
      - Principiorum enarratione qvæ ſunt
        - Interna
          - Materia, qvæ vel
            - Simplex.
            - Compoſita.
          - Forma, qvæ vel
            - Propria & ſpecifica.
            - Communis & generica.
        - Externa
          - Efficiens
            - Per ſe
              - Univerſalis
                - Prima & ſuprema DEUS.
                - Secunda Cœlum.
              - Particularis.
            - Per accidens, ubi
              - Fortuna.
              - Caſus.
          - Finis
            - Ultimatus. DEI gloria.
            - Subordinatus
              - Communis: Hominis utilitas, ceu microcoſmi.
              - Proprius, ad qvem res qvævis naturâ fertur.
    - Affectiones, qvæ vel
      - Unitæ
        - Intrinſecæ ratione
          - Materiæ, Qvantitas.
          - Formæ, Qvalitas qvæ
            - Abſolutè
              - Activa eſt, vel paſſiva.
              - Realis, vel intentionalis.
            - Reſpectu noſtri
              - Manifeſta.
              - Occulta (de qvâ agit Magia) eſt
                - Sympathia.
                - Antipathia.
                - Idioſyncraſia.
        - Extrinſecæ
          - Locus, qvi
            - Naturalis, vel violentus.
            - Communis, vel proprius.
          - Tempus.
      - Disjunctæ, qvies & motus.
  - Specialem: qvæ conſiderat ſpecies corporis naturalis
    - Seorſim tùm
      - Genuinas qvâ corporea
        - Simplicia
          - Abſolutè
            - Ætherea
              - Supracœleſtia: ceu ſunt aqvæ ſupracœleſtes.
              - Cœleſtia: ut ſunt
                - Cœlum.
                - Stellæ.
            - Sublunaria, qvæ ſunt Elementa. Horum
              - Species
                - Aër: ubi de regione aëris
                  - Supremâ.
                  - Mediâ.
                  - Infimâ.
                - Aqva: ubi de mari, fontibus, &c.
                - Terra.
                - Ignis, ubi de igne
                  - Supraterraneo.
                  - Subterraneo.
              - Qvalitates
                - Levitas & gravitas.
                - Craſſities & ſubtilitas.
                - Caliditas & frigiditas.
                - Humiditas & ſiccitas.
          - Secundum qvid
            - Effluvia
              - Prima ut ſunt Atomi
              - Orta utpote
                - Fumus
                - Vapor
              - Horum affectio ubi ſunt Meteora, qvæ vel
                - Hypoſtatica
                  - Ignita, Ignis fatuus, ignis lambens: Draco volans, &c.
                  - Aqvea, nubes, pluvia, grando, nix, pruina, &c.
                  - Spirituoſa & q. aërea; terræ motus & ventus.
                - Emphatica. Parelius, Halo, Iris, Colores nubium, rubedo matutina veſpertina, &c.
            - Principia Chymica horum
              - Species
                - Sal.
                - Sulphur.
                - Mercurius.
              - Qvalitates, utpote à
                - Sale, Sapor.
                - Sulphure
                  - Odor.
                  - Color.
                  - Inflammabilitas.
        - Compoſita ſ. mixta
          - In genere, ubi de
            - Actionibus
              - Mixtione.
              - Generatione & corruptione mixtorum.
              - Coctione.
            - Qvalitate miſti Corporis temperamento.
          - In ſpecie qvâ compoſita
            - Inanimata Mineralia
              - Lapides qvi vel
                - Poroſi.
                - Solidi.
              - X.
              - Gemmæ, Adamas, Sapphirus, &c.
              - Metalla: qvæ ſunt vel
                - Perfecta
                  - Aurum.
                  - Argentum.
                - Imperfecta
                  - Æs, Cuprum.
                  - Ferrum, Stannum, Plumbum.
              - Mineralia media ſpecies
                - Terræ, argilla, marga, creta, terra. Armenia, &c.
                - Salis, Sal communis, minium, alumen, &c.
                - Sulphuris, Arſenicum, Ammonium, &c.
                - Bituminis
                  - Liqvidi: Naptha, Petroleum, Maltha, &c.
                  - Concreti: Ambra, Succinum, &c.
            - Animata
              - In genere
                - Partes
                  - Anima.
                  - Corpus Organicum.
                - Affectiones, vita & mors.
              - In ſpecie
                - Plantæ ratione
                  - Partium
                    - Animæ vegetativæ; ejus facultates
                      - Primariæ
                        - Altrix.
                        - Nutrix.
                        - Procreatrix.
                      - Secundariæ, ceu ſunt inſervientes tùm
                        - Altrici
                          - Attractrix.
                          - Retentrix.
                          - Concretrix.
                          - Expultrix.
                        - Procreatrici: Formatrix.
                    - Corporis, hujus partes
                      - Simplices, fibræ, nervi, caro medulla, cortex, &c.
                      - Compoſitæ
                        - Perpetuæ, utpote Radix, caudex, ramus, &c.
                        - Annuæ, folia, flores, fructus.
                  - Specierum
                    - Herbæ, alimentoſæ, medicamentoſæ, &c.
                    - Arbores, frugiferæ, infrugiferæ.
                - Animalia horum
                  - Partes
                    - Anima ſenſitiva, cujus facultates
                      - Cognoſcens, Senſus, horum
                        - Species
                          - Externi: viſus, auditus, olfactus, guſtus, tactus.
                          - Interni
                            - Senſus communis.
                            - Phantaſia, cujus miniſtra eſt memoria.
                        - Accidentia ut
                          - Somnus: ubi & de ſomnio.
                          - Vigilia.
                      - Appetens. Unde affectus lætitiæ, triſtitiæ, metus, &c.
                      - Locomovens.
                    - Corpus, qvod dividitur in partes
                      - Contentas
                        - Spiritus, qvi vel
                          - Inſitus.
                          - Influens
                            - Natalis.
                            - Vitalis.
                            - Animalis.
                        - Humores, qvi pariter vel
                          - Inſiti.
                          - Acqviſiti; ſangvis: ubi & de ſemine, lacte, ex ſangvine oriundis.
                      - Continentes
                        - Similares, Oſſa, cartilagines, venæ, arteriæ, nervi, &c.
                        - Diſſimilares: pedes, caput, cor, &c.
                  - Species animalia
                    - Bruta, qvæ ſunt
                      - Volatilia, Aves, ut Aqvila, vultur, ciconia, &c.
                      - Natatilia, Piſces, ut Balæna, Delphinus, Salmo, Lucius, &c.
                      - Greſſilia, Qvadrupedes, Leo, Camelus, Elephas, Eqvus, Bos, &c.
                      - Reptilia, Serpentes, Draco, Aſpis, Vipera, &c.
                    - Rationalia; Homines, qvorum
                      - Partes
                        - Anima rationalis, ejusq; facultates
                          - Primariæ
                            - Intellectus.
                            - Voluntas.
                          - Secundariæ
                            - Riſus.
                            - Sermo.
                        - Corpus humanum, qvod dividitur in
                          - Ventres
                            - Supremum: Caput, in qvo cerebrum cum aliis partibus animalibus.
                            - Medium: Thorax, in qvo cor, cum aliis partibus vitalibus.
                            - Infimum: Venter, in qvo Epar, cum aliis partibus naturalibus.
                          - Artus
                            - Manus.
                            - Pedes.
                      - Sexus
                        - Maſculinus.
                        - Fœmininus.
      - Anomalas
        - In Cœlo: Cometæ, &c.
        - In Terra: Monſtra, &c.
    - Collectim: ubi de MUNDO.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0042-1

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0043-7

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0044-2

Pro

MATHE-
SEOS
Theoria
est

XI. Typus Matheseos Generalis.

Matheseos Theoria eſt

- Proœmialis ubi
  - Onomatologia
    - Origo vocis à μαθεῖν ratione
      - Dignitatis, qvod ſtudio ſit digniſſima.
      - Culturæ, qvod omnium primò ſit exculta.
    - Homonymia
      - Abuſivè de artibus Veneficis.
      - Impropriè de Mechanicis.
      - Synecdochicè de parte qvadam ſpeciali Matheſeos.
      - Adæqvatè & propriè de totâ Matheſi.
  - Pragmatologia qvà
    - Conſtitutionem in momento
      - Primò qvâ
        - Exiſtentiam tùm
          - Simpliciter: an ſit Matheſis?
          - Relatè: an ſit enumeranda partibus Philoſophiæ?
        - Eſſentiam
          - Definitio. Matheſis eſt ſcientia Qvantitatis, qvatenus extenſa eſt.
          - Cauſarum inveſtigatio
            - Externæ
              - Efficientes. Matheſeos inventæ
                - Generalis DEUS.
                - Speciales tres
                  - Euclides, ratione Matheſeos puræ.
                  - Archimedes, ratione ſubalternatæ.
                  - Ptolomæus, qvà miſtam.
              - Finis
                - Cognitio Macrocoſmi.
                - Microcoſmi
                  - Oblectatio.
                  - Uſus.
            - Internæ
              - Materia circa qvam eſt Qvantitas.
              - Forma eſt aggregatio ſcientiarum Mathematicarum.
      - Secundo
        - Abſolutè qvà affectiones
          - Communes qvæ
            - Primæ qvod
              - Una: Vera.
              - Bona: Perfecta.
            - Ortæ ceu ſunt
              - Antiqvitas.
              - Neceſſitas.
              - Dignitas.
          - Propriæ, qvod Mathematica ſit
            - Verè divina.
            - Certiſſima.
            - Jucundiſſima.
            - Studio digniſſima.
            - Ampliſſima.
        - Relatè ratione
          - Encyclopædiæ Philoſophicæ qvà ordinem
            - Naturæ, in theoreticis ultima.
            - Excellentiæ, qvà demonſtrationes potiſſima.
            - Doctrinæ ratione
              - Inventionis, prima.
              - Acqviſitionis, tradenda poſt diſciplinas Organicas.
          - Didacticæ, in qvà attenditur
            - Natura, ſeu ingenium Mathematicum.
            - Doctrina, qvà Doctores vivos, Methodum, &c.
            - Exercitatio.
    - Diviſionem in
      - Univerſalem de qvantitate in communi.
      - Specialem, de qvantitate contracta
        - In ſe, de qvâ agunt diſciplinæ puræ & ſimplices citra qvantitatem
          - Diſcretam, Arithmetica.
          - Continuam, Geometria.
        - In concretione; diſciplinæ mixtæ conſiderant qvantitatem concretam cum ſubſtantia, vel qvalitate ſenſibili cenſunt diſciplinæ
          - Non ſubalternatæ puris, qvæ qvantitatem concretam ſpectant cum corpore
            - Naturali tùm
              - Univerſali Mundo, Coſmographia.
              - Speciali tùm
                - Cœleſti, Uranoſcopia.
                - Sublunari; Geographia.
            - Artificiali; Architectonica.
          - Subalternatæ puris vel
            - Arithmeticæ, ut Muſica.
            - Geometriæ, ratione
              - Grammimetriæ, Optica.
              - Stereometriæ, Statica.
- Eſſentialis qvà Matheſin
  - Univerſalem in qvâ
    - Objectum
      - Materiale: Qvantitas in communi.
      - Formale; Qvantitatis extenſio.
    - Principia
      - Prima
        - Aſſertiva
          - Definitiva, vel definitiones.
          - Axiomatica, vel axiomata.
        - Petitiva, poſtulata.
      - Secunda
        - Propoſitiones Elementares
          - Affectionem demonſtrantes: Theoremata.
          - Fabricam oſtendentes: Problemata.
        - Cognata Elementaribus propoſitionibus
          - Lemmata; novâ indigent demonſtratione.
          - Corollaria, non indigent novâ demonſtratione.
    - Affectiones
      - Abſolutæ ratione extenſionis qvà
        - Finita
        - Infinita
        - Hinc diviſibilitas.
      - *In collatione qvà*
        - Cohærent
          - Contractus.
          - Sectio.
        - Comparantur inter ſeſe comparatio
          - Simplex Ratio. Unde oritur
            - Æqvalitas vel inæqvalitas.
            - Commenſurabile & incommenſurabile.
          - Compoſita, Analogia ſeu proportio: qvà plures rationes inter ſe conferuntur, vel continuè vel disjunctè, unde
            - Similitudo
            - Diſſimilitudo.
  - Specialem qvà diſciplinas
    - Puras
      - Arithmeticam, ſub num. XII.
      - Geometriam, ſub num. XIII.
    - Mixtas
      - Non Subalternas
        - Coſmographiam, ſub num. XIV.
        - Uranoſcopiam, ſub num. XV.
        - Geographiam, ſub num. XVI.
        - Architectonicam, ſub num. XVII.
      - Subalternas
        - Muſicam, ſub num. XVIII.
        - Opticam, ſub num. XIX.
        - Staticam, ſub num. XX.

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0047-9

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0048-5

ARITH-
METICA
de qvanti-
gate diſcre-
ta ſeu nu-
mero agie
tùm

Generaliter
qvà

Na

Pri

A

F

XII. Typus Arithmeticæ.

Arithmetica de qvantitate diſcreta ſeu numero agit, tum

- Generaliter qvà
  - Naturam, qvod ſit multitudo ex Unitatibus collectã.
  - Principia
    - Materiale, qvod eſt unitas.
    - Formale; eſſe diſcretũ.
  - Affectiones
    - Numeri: Computatio
      - Simplex, qvæ
        - In numeris qvæ
          - Præreqvirit Notationem, qvà numeri
            - Scriptionẽ.
            - Pronunciationem vel numerationem
              - Ordo qvod numeri ſint
                - Simplices digiti.
                - Compoſiti
                  - Primi: articuli.
                  - Orti ſeu conjuncti.
              - Valor
                - Simplicium.
                - Compoſitorum ubi
                  - Gradus.
                  - Periodi.
          - Abſolvitur Algorythmo Species
            - Simplices
              - Additio.
              - Subtractio,
            - Compoſitæ
              - Multiplicatio.
              - Diviſio.
        - In fractis
          - Vulgaris in qvâ
            - Notatio, ratione
              - Scriptionis.
              - Pronunciationis ubi
                - Denominatio.
                - Valor.
            - Numeratio in
              - Additione & Subtractionẽ.
              - Multiplicatione & diviſione.
          - Compendioſa ubi compendium
            - Geometricum Arithmetica decimalis
              - Notatio.
              - Species
                - Additio & ſubtractio decimalis.
                - Multiplicatio & diviſio decimalis.
            - Aſtronomicum Logiſtica Sexagenaria
              - Notatio
                - Denominatio à gradibus.
                - Valor.
              - Species
                - Additio & Subtractio.
                - Multiplicatio & Diviſio.
      - Comparata qvà numerorum
        - Menſurabilitatem, hinc numeri alii
          - Primi.
          - Compoſiti
            - Communis diviſor maximus.
            - Communis dividuus minimus.
        - Æqvalitatem
          - Ratio.
          - Proportio
            - Continua, Progreſſio
              - Arithmetica.
              - Geometrica.
            - Disjuncta
              - Simplex, qvæ eſt vel
                - Directa Regula Aurea, vel de tri; ejusq; compendia.
                - Reciproca Regula de tri inverſa.
              - Multiplex; Regula
                - Dupli.
                - Societatum, qvæ iterum vel
                  - Simplex.
                  - Multiplex.
                - Alligationis.
                - Falſi.
    - Minutiarũ.
- Specialiter Figuratus numerus.
  - Explicatio qvà
    - Definitionem. Qvid ſit? Figuratus eſt, qvi ex multiplicatione exſurgit.
    - Diviſionem, Qvotuplex ſit?
      - Planus
        - Æqvilaterus ſeu Qvadratus.
        - Inæqvilaterus.
      - Solidus.
  - Operatio
    - Vulgaris, ubi
      - Radicis qvadratæ vel Cubicæ extractio è numeris
        - Simplicibus.
        - Compoſitis vel juxta
          - Tabulam
            - Qvadratorum.
            - Cuborum.
          - Rabdologiam Neperi.
          - Viam artis, in numeris
            - Perfectis in
              - Qvadratis.
              - Cubicis.
            - Surdis.
      - Extractionis uſus in inventione numeri proportionalis inter duos datos: ubi qværuntur vel
        - Intermedius unus.
        - Duo medii proportionales.
    - Specialis in Arithmeticâ Algebraicâ, qvæ abſolvitur
      - Algorythmo, ubi
        - Species in numeris
          - Integris.
          - Fractis.
          - Irrationalibus.
        - Radicum extractiones, &c.
      - Regulâ Coſſicâ, qvæ abſolvitur
        - Æqvationẽ.
        - Reductionẽ.
        - Diviſionẽ.
        - Radicis extractionẽ.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0050-5

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle/S.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0051-1

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle/S.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0052-7

XIII. Typus Geometriæ.

- **Geometria agit de Qvantitate continuâ**
  - In genere qvà
    - Definitionem: Cujus partes termino aliqvo communi copulantur.
    - Principia magnitudinis
      - Materiale, Punctum.
      - Formale, terminorum Conjunctio. Unde
        - Terminatio.
        - Sectio.
    - Affectionem
      - Abſolutam, dimenſionem.
      - Comparatam, ratione
        - Numeri, ut
          - Commenſurabilitas.
          - Rationalitas.
        - Sui: ubi ſunt affectiones
          - Communes
            - Contractus.
            - Sectio.
          - Propriæ tùm
            - Congruentiæ.
            - Adſcriptio
              - Inſcriptio.
              - Circumſcriptio.
  - In ſpecie qvà
    - Lineam in Grammimetria
      - Generatim, Qvid ſit? Linea eſt longitudo latitudinis expers.
      - Speciatim, qvà Lineæ conſiderantur
        - Per ſeſe: qvod alia
          - Recta: qvæ ſpectatur
            - Abſolutè qvà
              - Structuram.
              - Menſuram
                - Dimenſio.
                - Partitio.
            - Relatè, qvoad linearum proportionem mutuam.
          - Circulares, ubi
            - Diameter & Semidiameter.
            - Peripheria ipſa: ejusq; tùm
              - Deſcriptio.
              - Diſtributio.
          - Mixta utpote
            - Ovalis ſeu Elliptica.
            - Lenticularis.
            - Helix, &c.
        - Inter ſeſe: qvà ſunt
          - Homogeneæ ratione
            - Situs, unde
              - Parallelismus in
                - Rectis, harum
                  - Structura.
                  - Affectiones.
                - Obliqvis, ut Circuli Homo-Centrici.
              - Anguli horum conſideratio
                - Communis, qvà
                  - Notationem.
                  - Dimenſionem.
                - Specialis, qvà varietatem Angulorum; qvæ vel
                  - Generalis, Anguli
                    - Incidentiæ.
                    - Verticales.
                  - Specialis anguli vel
                    - Rectilinei
                      - Conſiderantur
                        - Abſolutè ratione
                          - Delineationis.
                          - Amplitudinis.
                          - Diſtributionis.
                        - Relatè.
                      - Dividuntur in
                        - Rectos, ubi perpendicularis erectio.
                        - Obliqvos in
                          - Acutos.
                          - Obtuſos.
                    - Sphærici.
            - Proportionis in
              - Lineâ eadem.
              - Lineis diſtinctis.
          - Heterogeneæ
            - Qvales ſint? Ubi linea ad peripheriam
              - Inſcripta peripheriæ
                - Tranſit Centrum
                  - Diameter.
                  - Radius.
                - Non attingit Centrum, ut
                  - Subtenſa.
                  - Sinus
                    - Rectus.
                    - Verſus.
              - Adſcripta eidem, eſtq; vel
                - Secans.
                - Tangens peripheriam.
            - Qvam proportionem inter ſe habeant vel
              - Peripheria tota ad lineam rectam?
              - Arcus peripheriæ ad Sinus tangentes & ſecantes? ubi
                - Canonis Sinuum & Tangentiæ fundamentum.
                - Ejusdem Uſus.
    - Lineatum ſeu figuram
      - Partes
        - Centrum.
        - Perimeter.
        - Radius.
        - Diameter in
          - Planis.
          - Sphæricis, axis.
        - Altitudo.
      - Affectiones
        - Abſolutæ
          - Primatus.
          - Ordinatio.
        - Relatæ.
      - Species
        - Superficies qvæ vel
          - Plana
            - Rectilinea vel
              - Triangulum cujus
                - Partes
                  - Latera
                    - Crura.
                    - Baſis.
                  - Anguli.
                - Species. Triangulum eſt vel
                  - Rectilineum cujus
                    - Affectiones.
                    - Inqviſitio.
                    - Diviſio qvoad
                      - Crura qvod ſit
                        - Iſoplevron.
                        - Iſosceles.
                        - Scalenum.
                      - Angulos. Triangulum
                        - Rectangulum in qvo
                          - Cathetus.
                          - Baſis.
                          - Hypothenuſa.
                        - Obtuſangulum.
                        - Acutangulum.
                  - Sphæricum
                    - Diviſio in
                      - Rectangulum.
                      - Obliqvangulum.
                    - Reſolutio vel
                      - Communis ſecundum Canonem Sinuum.
                      - Compendioſa per Logarithmum Neperianum.
                - Proportio, unde fluunt inſtrumenta obſervatoria, è qvibus potiſſimum
                  - Qvadratum Geometricum.
                  - Aſtrolabium, &c.
                  - Horum ſpectatur
                    - Fundamentum.
                    - Fabrica.
                    - Uſus.
              - Triangulatum qvod vel
                - Qvadrangulum
                  - Parallelogrammum
                    - Rectangulum qvod eſt vel
                      - Quadratum.
                      - Oblongum.
                    - Obliqvangulum
                      - Rhombus.
                      - Rhomboides.
                  - Trapezium.
                - Polygonum, vel multangulum qvod
                  - Pentagonum.
                  - Hexagonum.
                  - Heptagonum.
            - Sphærica: Circulus hujus
              - Areæ inveſtigatio.
              - Duplicatio, Triplicatio, &c.
            - Mixta è qvâ nobiliſſima Ellipſis.
          - Cibba qvæ vel
            - Pura & Sphærica, Eaq; vel
              - Convexa.
              - Concava.
            - Mixta, ut Superficies
              - Conica.
              - Cylindracea.
        - Corpus, qvod vel
          - In ſeſe conſideratur qvà
            - Planum, & hoc iterum eſt vel
              - Pyramis.
              - Pyramidatum qvod vel
                - Pentaëdrum.
                - Hexaëdrum qvod vel
                  - Parallelipedum
                    - Rectangulum
                      - Cubus.
                      - Oblongum.
                    - Obliqvangulum qvod eſt
                      - Rhombus.
                      - Rhomboides.
                  - Trapezium.
                - Poliëdrum, qvod iterum vel
                  - Homogeneum
                    - Octoëdrum.
                    - Dodecaëdrum.
                    - Iſocaëdrum.
                  - Heterogeneum
                    - Heptaëdrum.
                    - Enneaëdrum, &c.
            - Gibbum qvod vel
              - Simplex ut Sphæra.
              - Mixtum qvale eſt
                - Conus.
                - Cylinder.
          - Inter ſeſe Corpora componuntur: qvà vel
            - Transmutanda mutuò.
            - Augenda.
            - Minuenda.

XIV. Typus Cosmographiæ.

- **Cosmographia Qvantitatem mundi contemplatur**
  - Generaliter, qvà mundus conſideratur in ſuis affectionibus, qvorum alia eſt
    - Prima: Qvantitas ſc. mundi: qvæ
      - Omnium maxima.
      - Explicabilis
        - Per ſe.
        - Ratione noſtri, ubi
          - Hypotheſes.
          - Inqviſitio qvantitatis.
    - Orta: Figura nimirum exactè Sphærica.
  - Specialiter, qvà conſideratur mundus in ſuis partibus ubi ſphæræ mundanæ
    - Partes qvæ ſunt
      - Circumferentia.
      - Centrum.
      - Diameter.
      - Soliditas.
    - Diviſio, qvæ fit
      - 1. Per certos circulos.
      - 2. Ratione poſitus, ubi attenditur tùm
        - Situs ipſe: Sic diviſiones aliæ ſunt
          - Reales, cum diſpeſcitur mundus in
            - 1. Duo hemiſphæria idq; vel ratione
              - Æqvatoris in
                - Boreale cis Æqvatorem.
                - Auſtrale trans Æqvatorem.
              - Horizontis in
                - Superius.
                - Inferius.
            - 2. Qvatuor partes easq; vel mundi
              - Cardines
                - Boreas.
                - Occidens.
                - Meridies.
                - Septentrio.
              - Qvadrantes
                - Orientalis.
                - Occidentalis.
                - Orientalis Subterraneus.
                - Occidentalis Subterraneus.
          - Intentionales ſeu ratione noſtri in partem
            - Dextram.
            - Siniſtram.
        - Diſtantia locorum ubi
          - Longitudo, qvæ ſumitur ab Occidente verſus Orientem vel contra.
          - Latitudo, qvæ à Septentrione verſus Meridiem vel contra.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0054-8

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle/S.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0055-4

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle/S.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0056-9

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0057-5

XV. Typus Uranoſcopiæ.

URANOSCOPIA cœli qvantitatem contemplatur, qvà Cœli

- Motus: qvi conſiderantur tùm
  - In ſeſe in Aſtronomia, qvà motum
    - Communem in Sphæricâ primum mobile expendente: hujus ſpectatur
      - Magnitudo.
      - Motus.
      - Diſtinctio per certos Circulos: horum
        - Diviſio in
          - Ordinarios, tùm
            - Majores
              - Mobiles, qvi vel
                - Primarii
                  - Æqvator.
                  - Zodiacus, cujus
                    - Longitudo.
                    - Latitudo.
                - Secundarii: duo Coluri
                  - Solſtitiorum.
                  - Æqvinoctiorum.
              - Immobiles
                - Horizon: cujus
                  - Punctum geminum
                    - Verticale, Zenith.
                    - Oppoſitum, Nadir.
                  - Diſtinctio
                    - 1. tùm in
                      - Rationalem.
                      - Senſibilem.
                    - 2. ratione triplicis Sphæræ poſitus in
                      - Rectum.
                      - Obliqvum.
                      - Parallelum.
                - Meridianus, cui in globo annexus circulus horarius.
            - Minores, qvi vel
              - Medii, qvales ſunt duo Tropici
                - Æſtivus, ſ. Cancri.
                - Hybernus, ſ. Capricorni.
              - Extremi, qvales ſunt duo polares
                - Arcticus.
                - Antarcticus.
          - Extraordinarios
            - Adſcribendos globo, qvà ſitus
              - Stellarum omnium ratione 12. domiciliorum, ut ſunt Circuli Poſitionum.
              - Certarum ſtellarum vel ad
                - Eccliptica, Æqvatorem, Horizontem — ut ſunt circuli
                  - Longitudinum.
                  - Latitudinum.
                  - Aſcenſionum rectarum.
                  - Declinationum.
                  - Verticales vel Azimuth.
                  - Almucantharath.
            - Vicarios, utpote
              - Qvadrans Altitudinis.
              - Semicirculus Poſitionum.
        - Officium in globo demonſtratum: ubi
          - Globi Rectificatio, ubi
            - Qvædam data
              - Poli elevatio, qvæ vel
                - Inſtrumento obſervatur.
                - E tabulâ latitudinum locorum petitur.
              - Tempus certum.
            - Diſpoſitio Poli.
          - Globi diſpoſiti uſus ad
            - Conſtitutionem qvi
              - Stellarum affectiones
                - Abſolutas
                  - Magnitudinem, qvà aliæ
                    - Notabiles, magnitudinis
                      - Primæ.
                      - Secundæ.
                      - Tertiæ.
                      - Qvartæ.
                      - Qvintæ.
                      - Sextæ.
                    - Sporades
                      - Diſperſæ.
                      - In Circulo lacteo.
                  - Figuram
                    - Apparentiæ, qvæ plana.
                    - Exiſtentiæ, qvæ Sphærica.
                - Relatæ
                  - Aſteriſmi ſeu ſigna, qvæ vel
                    - In Zodiaco.
                    - Extra Zodiacum
                      - Antiqviora
                        - Septentrionalia.
                        - Meridionalia.
                      - Recentiora.
                  - Situs ad
                    - Eccliptica, ubi latitudo, & longitudo Stellarum qværitur.
                    - Æqvatorem, ubi qværitur Stellarum
                      - Aſcenſio & deſcenſio recta.
                      - Declinatio.
                      - Differentia aſcenſionalis.
                    - Horizontem, ubi qværitur Azimuth vel Almucantharath.
                  - Ortus & occaſus, vel
                    - Aſtronomicus, qvà
                      - Gradus Æqvatoris ſ. aſcenſio, & deſcenſio, recta, vel obliqva
                      - Horas: ſeu inveſtigat. Ortus & Occaſus Syderum.
                    - Vulgaris & Poëticus relatus ad
                      - Horizontem verus
                        - Coſmicus.
                        - Acronychus.
                      - Radios Solis, apparens vel Heliacus.
              - Domus cœleſtis: ope ſemicirculi poſitionum.
            - Temporis manifeſtationem
              - Ex ſitu ſtellarum
                - Qvota ſit hora?
                - Qvod initium?
                - Qvis finis crepuſculorum.
              - Ex umbrâ Solis per Sciaterica, ubi
                - Lineæ meridianæ inveſtigatio.
                - Horologii conſtructio.
    - Proprium qvi vel
      - Stellarum fixarum
        - Primus ab Occaſu in Orientem.
        - Secundus à Septentrione verſus meridiem motus trepidationis.
      - Planetarũ in Theoricâ qvæ tùm
        - Communis, qvà
          - Affectiones
            - Abſolutam ſ. motum, ubi
              - Orbes Concentrici. Eccentrici, &c.
              - Motus ſpecies
                - 1. Longitudinis & latitudinis, qvod vel ſit
                  - Medius ſeu æqvalis.
                  - Verus & inæqvalis.
                - 2. Aſcendendo à perigeo, vel deſcendendo.
                - 3. Directus, retrogradus, nullus.
                - 4 Tardior, velocior, mediocris.
            - Comparatam, ut eſt aſpectus
              - Rectus
                - Conjunctio.
                - Oppoſitio.
              - Collateralis & eſt vel
                - Sextilis.
                - Qvadratus.
                - Trigonus.
          - Diviſionem, qvod alii ſint
            - Veri, vel ſunt
              - Cogniti
                - Primarii
                  - ☉.
                  - ☽.
                - Secundarii, qvi vel
                  - Superiores.
                  - Inferiores.
              - Incogniti
                - Circa-Joviales.
                - Circa-Solares, &c.
            - Pſeudo-Planetæ, ut Cometæ in æthere.
        - Propria
          - Secundarii
            - Superiores
              - Saturnus: Diſtantia ſuprema, Magnitudo mediocris, Motus.
              - Jupiter: Ejus diſtantia media: Magnitudo, Motus.
              - Mars: Ejus diſtantia media, Magnitudo, Motus.
            - Inferiores
              - Venus dicitur
                - Phoſphorus
                - Heſperus
              - Mercurius
              - Horum
                - Elongatio media.
                - Magnitudo.
          - Primarii, qvi conſiderantur qvoad
            - Accidentia communia ratione
              - Eccentricitatis, Parallaxis.
              - Vaporum, Refractio.
            - Naturam propriam. Ubi de
              - Sole & accidentibus
                - Solis
                  - Abſolutis, ceu ſunt
                    - Qvantitas.
                    - Situs.
                    - Motus, qvi vel
                      - 1. Eſt vel verus, vel medius, qvod differentia proſtaphæreſis.
                      - 2. Primarius, vel Periodicus.
                  - Reſpectu noſtri, qvalis eſt Ecclipſis Solis.
                - A Sole ſuprà horizonte verſante, uti eſt Umbra.
              - Luna, qvæ conſideratur
                - Abſolutè, ratione
                  - Qvantitatis.
                  - Situs.
                  - Motus.
                - Reſpectivè
                  - Illuminatio, ubi Φάσεις Lunæ.
                  - Obſcuratio, ſeu Ecclipſis
                    - Totalis
                    - Partialis.
  - Ratione temporis in Chronologiâ, ubi explicatur tempus tùm
    - In genere
      - Neceſſarium, ſeu naturale.
      - Arbitrarium, ut Eccleſiaſticum, Politicum.
    - In ſpecie tempus eſt vel
      - Naturale
        - Primum ut dies: qvi vel
          - Communes horum
            - Diviſiones in
              - Lunares.
              - Solares
                - Naturales.
                - Artificiales.
            - Partitiones in partes
              - Majores
                - Matutinum tempus.
                - Meridiem.
                - Veſperam, &c.
              - Minores
                - Inæqvales.
                - Æqvales.
          - Critici
            - Decretorii.
            - Indicativi.
        - Secundum, qvod eſt
          - Uſitatum
            - Lunare
              - Menſis
                - Proprius
                  - Periodicus.
                  - Synodicus.
                  - Illuminationis
                  - Isq; vel
                    - Verus.
                    - Medius.
                - Analogicus vel Criticus.
              - Annus Lunaris.
            - Solare
              - Menſis Solaris.
              - Annus Solaris.
                - Communis
                  - Tropicus, cujus 4. partes
                    - Ver.
                    - Æſtas.
                    - Autumnus.
                    - Hyems.
                  - Sydereus.
                - Climactericus, vel reſpectu
                  - Provinciarum.
                  - Hominum.
          - Inuſitatum.
      - Arbitrarium, qvod conſideratur vel
        - Seorſim, atq; ita aliud eſt
          - Primum dies qvi vel
            - Feſtus.
            - Profeſtus.
          - Ortum
            - Septimana.
            - Menſis
              - Plenus.
              - Cavus.
            - Annus civilis
              - Vulgaris.
              - Biſextus ſ. intercalaris.
        - Qvà artificiosè digeſtum in Calendario qvod tùm
          - Julianum.
          - Gregorianum.
- Effectus in Aſtrologia de influentiis ſiderum, & motuum celeſtium, cujus pars eſt
  - Generalis, ubi influentiarum
    - Natura.
    - Media
      - Motus.
      - Lumen.
    - Varietas, ubi Stellarum proprietates
      - Abſolutæ, qvà Stellas
        - Fixas, qvà magnitudinem lumen & colorem.
        - Erraticas
          - In genere, ratione
            - Situs prout aliæ ſunt terris
              - Propiores.
              - Remotiores.
            - Curſus
              - Directæ.
              - Stationariæ.
              - Retrogradæ.
            - Sexus Maſculinum, Fœmininum, Androgyn.
          - In ſpecie diſtingvuntur ratione
            - Caliditatis & frigiditatis.
            - Bonitatis & malitiæ.
      - In Configuratione
        - Zodiaci ſigna, qvæ dividuntur in qvatuor Trigonos, igneum, terreum, aëreum, aqveum.
        - Aſpectus partiales vel Platici: felices, infelices, neutrales.
        - Domicilia, qvorum traditur denominatio, diſtinctio, & repræſentatio; ubi in erectione thematis occurrit
          - Figuræ deſcriptio qvæ
            - Circularis.
            - Qvadrata.
          - Notarum inſcriptio qvæ vel
            - Stellarum
              - Fixarum initia domorum aſcendent, & deſcendent.
              - Erraticarum & Capitis ac Caudæ, Draconis.
            - Loci fortunæ.
  - Specialis in Aſtrologia
    - Catholicâ
      - Idiomaticâ, qvà mores gentium.
      - Symptomaticâ, qvà accidentia regionum qvæ vel
        - Prædicit eventus anni, menſium, &c.
        - Ordinat dies Electionum.
    - Propria de hominum accidentibus, Genethliacæ qvæ prognoſtica fiunt vel ad Thema
      - Erectum, qvod eſt vel
        - Indeterminatum.
        - Determinatum per revolutiones, profectiones annuas, tranſitus Planetarum, directiones Aſtronomicas.
      - Correctum
        - Per trutinam Hermetis.
        - Per Animodar.
        - Per accidentia Nati.

N

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0058-1

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle/S.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0059-9

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0060-1

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0061-6

XVI. Typus Geographiæ.

Geographia terræ dimenſionem contemplans, & inde ortam diſtinctionem, Ubi conſideratur tùm terra

- Archetypa idq; tum
  - Communiter qvà
    - Affectiones
      - Abſolutas qvæ
        - Poſitivæ ut
          - Figura: qvæ rotunda.
          - Qvantitas, qvæ eſt
            - Superficiei.
            - Corpulentiæ.
        - Negativæ: Immobilitas.
      - Relativæ: Situs in ordine ad centrum ut eſt centrum mundi.
    - Generales terræ partitiones, qvæ competunt globo terreno
      - Abſolutè ratione
        - Totius ſphæræ ut ſunt diſtinctiones vel
          - Primæ per circulos, qvi
            - Majores
              - Principales
                - Immutabilis Æqvator.
                - Mutabiles
                  - Meridianus.
                  - Horizon.
              - Secundarius: Zodiacus.
            - Minores Paralleli Æqvatori vel
              - Innominati.
              - Nominati
                - Tropici
                  - Cancri.
                  - Capricorni.
                - Polares
                  - Arctici.
                  - Antarctici.
          - Ortæ qvà ſpacia circulis comprehenſa: qvæ conſiderantur
            - Abſolutè ſpatia
              - Minora, Climata, horum
                - Diſtinctio
                  - Veterum, qvi 7. numerant.
                  - Recentiorum, qvi 24. Climata & 48. parallelos.
                - Inveſtigatio.
              - Majora, Zonæ
                - Intemperatæ
                  - Torrida.
                  - Frigida
                    - Auſtralis
                    - Borealis
                      - Harum proprietates.
                - Temperatæ.
            - Comparatè ratione
              - Incolarum, qvà comparantur vel
                - Inter ſeſe, ut ſunt
                  - Antœci.
                  - Perigæi.
                  - Antipodes.
                - Reſpectu Cœli qvà
                  - Umbræ diverſitatem
                    - Amphiſcii.
                    - Heteroſcii.
                    - Periſcii.
                  - Poſitum Cœli, aliis eſt ſphæra
                    - Recta.
                    - Obliqva.
                    - Parallela.
              - Mundi cardinum qvoad
                - Longitudinem qvæ
                  - Univerſalis, totius terræ.
                  - Particularis, loci cujusvis.
                - Latitudinem qvæ
                  - Generalis.
                  - Specialis.
        - Partium ſphæræ partes
          - Terræ qvæ
            - Naturales
              - Principales dividuntur
                - 1. Ratione aqvæ
                  - Terra continens.
                  - Inſula, Peninſula.
                  - Iſthmus.
                - 2. Ob eminentiam, vel depreſſionem in
                  - Promontoria, montes.
                  - Valles, Convalles.
                  - Campos.
                - 3. Ratione arborum
                  - Sylvæ.
                  - Lucus.
                  - Nemus.
              - Minus Principales
                - Claſſis primæ, Litus & Sinus.
                - Secundæ, Collis.
                - Tertiæ, Saltus, Arbuſtum, Virgultum & dumetum.
            - Artificiales
              - Majores, Regio, Regnum, Territorium, Provincia.
              - Minores, Ager, Civitas, Urbs, Oppidum, Caſtellum, Arx, Emporium, Vicus, Pagus, Villa, Tugurium.
          - Aqvæ, termini
            - Principales, ſunt aqvarum collectim conſideratarum: qvæ collectio mare dicitur
              - Sinus.
              - Fretum.
              - Portus.
            - Secundarii: Fons, Flumen, Oſtium, Torrens, Palus, Stagnum, Lacus, Rivus, Lacuna, Ciſterna, Piſcina: qvorum alii â
              - Naturâ.
              - Arte
              - Utraqve.
  - Specialiter
    - Abſolutè partiendo
      - Terram in
        - Incognitam
          - Borealem.
          - Auſtralem.
        - Cognitam qvæ vel
          - Europa partes
            - Occidentales. Hiſpania, Gallia.
            - Orientales. Tartaria minor, Sarmatia, Græcia, &c.
            - Septentrionales. Britannia, Svecia, Dania, Germania, &c.
            - [illegible]
          - [illegible] Trans Æqvatorem.
          - Aſia; ut Moſcovia, Tartaria, Turcia, Perſia, India, &c.
          - Nova
            - Extrema
              - Sub-Borealis.
              - Sub-Auſtralis Magellanica.
            - Media America
              - Mexicana.
              - Peruviana.
      - Aqvam qvæ vel
        - Primitiva: Mare, qvod vel
          - Exterius, Oceanus, vel
            - Univerſalis.
            - Particularis
              - Sinus præcipui
                - Orientales Perſicus, Arabicus, &c.
                - Occidentales Mare Balthicum, Mare Album, &c.
              - Fretum Gaditanum, Magellanicum, &c.
          - Interius, Mare Mediterraneum, cujus partes ſunt
            - Maria tria
              - Propontis.
              - Pontus Euxinus.
              - Mæotis Palus.
            - Sinus Galaticus, Adriaticus, Argolicus, &c.
            - Freta ſicula, Helleſponticum, Cimmerium, &c.
        - Derivativa
          - Lacus ut Mare Caſpium.
          - Flumen
          - Fluvius.
            - Qvæ colliguntur juxta regionum ſeriem.
    - Comparatè qvoad locorum diſtantias. Ubi
      - Menſura
        - Intercapedinis.
        - Miliaria.
      - Situs locorum: qvæ vel diſtant
        - Sciâ longitudine.
        - Solâ latitudine.
        - Utrâq;. Qvæ vel
          - Ejusdem hæmiſphærii.
          - Diverſi hæmiſphærii.
- Ectypa qvæ repræſentatur vel
  - Simul tota
    - In globo, cujus
      - 1. Deſcriptio, qvà partes ejusdem
        - Exteriores qvæ ſunt
          - 1. Statumen ubi
            - Compaſſus.
            - Horizon.
          - 2 Meridianus & Circulus horarius.
        - Interiores qvæ ſunt tùm
          - Lineæ
            - Geographicæ, Circuli
              - Majores
                - Immutabiles
                  - Primarius Æqvator.
                  - Secundarius Ecliptica.
                - Mutabiles Meridiani.
              - Minores paralleli qvi
                - Nominati.
                - Innominati.
            - Hydrographicæ, ſeu Nauticæ, Rhombi.
          - Loca globo inſcripta
            - Terræ. Regiones, Civitates, Promontoria, Inſula, &c.
            - Maris: Maria, Flumina, Sinus, Freta, &c.
      - 2. Uſus
        - Generalis: terræ repræſentatio.
        - Specialis
          - Rectificatio.
          - Tractatio, explorans loci
            - Situm
              - Abſolutè
                - Communem, qvà Plagas, Zonas, Climata.
                - Proprium, qvà longitudinem & latitudinem loci.
              - Relatè
                - Differentiam longitudinis & latitudinis.
                - Diſtantiam locorum.
            - Proprietates
              - Ortus & Occaſus Solis.
              - Diſcrimina dierum.
    - In Planiſphærio.
  - Secundum partes in mappis Qvæ diſtingvuntur ratione
    - Formæ, qvæ
      - Commoditatis
        - Sphærica.
        - Qvadrata.
        - Elliptica.
      - Ornatus Leonis Virginis, &c.
    - Materiæ in
      - Univerſales qvæ plerumq;
        - Bicirculares, Earum
          - Deſcriptio: Geminâ facie, Occidentis & Orientis in qvibus
            - Circuli Majores & Minores.
            - Loca terræ & Maris.
          - Uſus
            - Abſolutus
              - Primus: Locorum latitud. & longitud. cognitio.
              - Ortus, Locorum Situs.
            - Relatus, Locorum diſtantia ab invicem.
        - Qvadrangularis, qvæ habet lineas
          - Geographicas
            - Craſſiores
              - Æqvinoctialem.
              - Meridianum.
            - Subtiliores Parallelos, &c.
          - Nauticas.
      - Particulares harum
        - Indoles qvoad
          - Communia, Scalam Longitud. & Latitud.
          - Propria, Lineas Geographicas & Nauticas, &c.
        - Uſus ad
          - Locorum Situm.
          - Diſtantiam.

O

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0062-2

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0063-8

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle/S.

XVII. Typus Architectonicæ.

- ARCHITECTONICA qvantitatē & ſymmetriam corporis artificioſè contemplans
  - Generaliter ubi
    - Principia ædificii
      - Materia
        - Ex qvâ
          - Productionis
            - Principalis, ligna, lapides, calx, arena.
            - Minus principalis: metallum, vitrum.
          - Conſtitutionis; partes ædificii qvæ vel
            - Neceſſariæ, ceu ſunt 3.
              - Infima: Fundamentum.
              - Media, parietes.
              - Summa, tectum.
            - Minus neceſſariæ: partes reliqvæ.
        - In qvâ locus ædificii
          - Communis: regio.
          - Proprius: arca.
      - Forma
        - Realis.
        - Exemplaris. Graphic. cujus ſpecies
          - Ichnographia.
          - Scenographia.
          - Orthographia.
    - Affectiones membrorum
      - Convenientia } Inde redundans Elegantia.
      - Proportio }
  - Specialiter in Architectonicâ
    - Sagatâ ſeu militari utpote circa
      - Arces, qvæ vel
        - Regularis hujus
          - Deſcriptio qvâ
            - Figuram qvæ
              - Tetragona } ubi
              - Pentagona }
                - Anguli
                  - Centri.
                  - Polygoni.
                - Lineæ, tùm
                  - Latera.
                  - Radii.
            - Propugnaculum qvâ
              - Diſtantiam, Cortina.
              - Reqviſita
                - Partes
                  - Lineæ
                    - Collum.
                    - Facies.
                    - Ala.
                    - Linea capitalis.
                  - Anguli
                    - Propugnaculi.
                    - Lineæ capitalis & lateris
                    - Ab alis & faciebus alæ.
                - Defenſio
                  - Linea defenſionis.
                  - Anguli
                    - Defenſionis.
                    - Defendentes
                      - Exterior.
                      - Interior.
          - Repræſentatio.
          - Inqviſitio
            - Canonica
              - Angulorum.
              - Linearum.
            - Typica ê tabulâ.
        - Irregularis.
      - Caſtrum, qvod eſt munitiuncula campeſtris.
    - Togata, ſeu civilis circa ædificium
      - Particulare qvod eſt vel
        - Neceſſitatis, ut ſunt ædes
          - Sacræ
            - Templum.
            - Schola.
          - Profanæ
            - Principis Aula.
            - Subditorum.
        - voluptatis.
      - Univerſale qvod eſt urbs conſtans ædificiis
        - Publicis, ut ſunt ædificia
          - Politica
            - Principalia, tùm
              - In Urbe
                - Curia.
                - Ærarium.
                - Forum.
                - Granarium.
              - Extra Urbē, Frons, Portus, &c.
            - Minus princip. Carceres, &c.
          - Sacra, ad qvæ pertinent Noſocomia, Sepulchra.
        - Privatis, &c.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0066-5

XVIII. Typus Musicæ.

- **Muſica** contemplans numerum ſonorum eſt tùm
  - Generalis qvâ
    - Principia
      - Cognoſcendi.
      - Eſſendi Cantilenæ
        - Materia ſeu partes
          - Simplices: Sonus
            - In genere
              - Abſolutè ratione
                - Partiũ qvæ ſunt
                  - Literæ 7. A b c d e f g.
                  - Syllabæ ſ. voces Muſicales, ut, re, mi, fa, ſol, la.
                - Affectionum ubi
                  - Longitudo, latitudo, craſſitudo.
                  - Durationis tum
                    - Nota.
                    - Pauſa
              - Comparatè ubi
                - Intervalla ubi
                  - Tonus.
                  - Semitonium.
                  - Bitonus.
                  - Semititonus.
                  - Diateſſaron, &c.
                - Cantus ſigna, initii, repetitionis, cuſtodis, &c.
            - In ſpecie
              - 1. Cantus
                - Mollis.
                - Durus.
                - Naturalis.
              - 2. Cantus alius
                - Superior, Diſcantus.
                - Inferior, Baſſus.
                - Medius
                  - Altus.
                  - Tenor.
          - Compoſitas qvæ vel
            - Imperfecta; Dyas.
            - Perfecta, Trias Muſica.
        - Forma diſpoſitio artificioſa Melodia vel
          - Simplex, Monodia.
          - Compoſita
            - Symphonia
              - Bicinia.
              - Tricinia.
              - Qvadricinia, &c.
            - Contrapunctus
              - Simplex.
              - Coloratus.
    - Affectiones qvæ ſunt
      - Mutatio Vocis in eâdem clave.
      - Menſura, qvæ eſt duratio temporis tactu æſtimata.
      - Modus cujus
        - Uſus ratione
          - Intonationis.
          - Contra puncti.
        - Species ſunt XII. alii
          - Principes
            - Dorius.
            - Phrygius.
            - Lydius.
            - Mixo-Lydius.
            - Æolius.
            - Jonius.
          - Subditi ſeu plagii & ſubjugales, qvorum 6.
            - Hypodorius.
            - Hypo-phrygius.
            - Hypolydius.
            - Hypomixolydius.
            - Hypo-Æolius.
            - Hypo-Ionius.
  - Specialis ubi
    - Muſica vocalis, qvæ vel
      - Choralis.
      - Figuralis.
    - Muſica Inſtrumentalis, qvæ diverſa eſt ratione Inſtrumentorum, qvæ vel
      - Ψιλαφητὰ, qvæ ſolo pulſu concentum edunt.
      - Πνευματικὰ, qvæ digitis, ventoqve moventur, &c.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0067-0

XIX. Typus Opticæ.

Optica contēplans lineam quà viſiva eſt: Radius viſivus ſpectatur

- In genere quà
  - Principia
    - Cognitionis.
    - Conſtitutionis radii tùm
      - Viſibilis: cujus cauſſa eſt viſibile, quod
        - Per ſe
          - Primarium. Lumen.
          - Secundarium. Color.
        - Per accidens ſub
          - Magnitudine, Figura: Corporeitas, Pulchritudo, &c.
          - Loco, diſtantia, ſitus, continuitas, ſeparatio, numerus, &c.
          - Luce, diaphanitas denſitas, umbra, &c.
      - Viſi, cujus cauſſa
        - Videns
          - Principalis.
          - Inſtrumentalis.
        - Ad viſionem conducens. Figura Optica.
  - Affectiones
    - Velocitas radii.
    - Finitudo.
- In ſpecie ratione
  - Caſus radius
    - Perpendicularis.
    - Obliqvus.
  - Objecti vel
    - Directus & ſimplex, ubi viſio ſimplex
      - Vera.
      - Falſa.
    - Reciprocus & geminus vel
      - Reflexus, unde Catoptica: ubi reflexivum vel
        - Aſperum.
        - Politum ſpeculū
          - Natum.
          - Fictum vel figuræ
            - Simplicis
              - 1. vel
                - Convexū.
                - Concavū.
              - 2. vel
                - Sphæricū.
                - Pyramidale, &c.
            - Compoſitæ Cauſticum
              - Cylindraceum.
              - Conicum.
              - Parabolicum.
      - Refractus ubi
        - Radius refractus
          - Tantum refractus.
          - Reflexus & refractus radius ſimul.
        - Refractivum
          - Planum.
          - Obliqvum
            - Convexum.
            - Concavum
              - Denſius.
              - Rarius, &c.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0070-6

XX. Typus Staticæ.

Statica contẽplans corpus qvà ponderoſum. Gravitas autem corporis conſideratur

- **Indeterminatè qvà**
  - Definitionem: qvod gravitas ſit vis corporis juxta qvam fertur ad propriam ſuam ſedem.
  - Principia qvæ vel
    - Complexa, è Geometria.
    - Incomplexa
      - Materiali
        - Lineæ.
        - Superficies.
      - Formali, Figura Corporis.
  - Affectiones qvæ vel
    - Prima: Gravitatis: Pondus qvod cognoſcitur vel
      - Abſolutè ex puncto Gravitatis cujus
        - Ratio: Centrum ſtaticum qvid?
        - Inveſtigatio è
          - Spatio medio.
          - Lineâ mediâ.
      - Comparatè ubi proportio corporum mutua, qvæ vel
        - Æqvalitatis.
        - Inæqvalitatis.
    - Orta: Motus, qvi duplex in corpore
      - Recto
      - Obliqvo
      - tùm qvà
        - Elevationem.
        - Demisſionem.
- **Determinatè in ſpeciebus corporum; qvæ dividuntur vel**
  - Ratione formæ qvà aliud
    - Planum; Pyramidale, &c.
    - Gibbum vel
      - Sphæricum
      - Varium.
      - Ubi corporum
        - Rationes.
        - Proportiones, &c.
  - Ex diverſitate materiæ, gravitas alia
    - Corporis terreni.
    - Aqvæ. Ubi etiam delibratione aqvæ, &c.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0071-2

PHIL
PHIA P
CAtra

XXI. Typus Philoſophiæ Practicæ.

- **PHILOSOPHIA PRACTICA traditur qvà**
  - Præcognita, de
    - Fine; Summo bono
      - Qvod ſit; bonum ſcilicet morale: diſtinctum à Summo bono ſpirituali, &c.
      - Qvid ſit? Expedita & plena operatio virtutum moralium.
    - Subjecto, actionibus humanis, moralibus,
      - Qvo modo hic ſpectentur?
      - Qvæ earum ſint principia?
  - Præcepta, qvà partem
    - Communem: qvæ ἠθικὴ & moralis circa virtutes morales ceu media ad finem, ſummum bonum Practicum facientia, qvæ conſiderantur
      - Γενικῶs, & qvidem tùm
        - Formaliter, qva virtutis
          - Principia.
          - Affectiones.
          - Effecta.
        - Eminenter, ubi de juſtitia univerſali.
      - Εἰδικῶς
        - Abſolutè qvoad
          - Naturam virtutum moraliu, qvà
            - Perfectas reſpicientes
              - Nos ipſos, qvoad
                - Cupiditatem, & Senſum: Temperantia
                  - Frugalitas
                    - Abſtinentia.
                    - Sobrietas.
                  - Caſtitas, pudicitia.
                - Affectus
                  - Gratiores
                    - Deſiderii, circà
                      - Opes, αὐτάρκεια.
                      - Honores, φιλοτιμία
                        - Abſolutè, modeſtia.
                        - Secundum qvid, magnanimitas.
                    - Lætitiæ, Æqvabilitas.
                  - Ingratiores
                    - Sedulitas.
                    - Tolerantia
                      - Patientia.
                      - Fortitudo.
              - Alios, qvà
                - Voluntatem ſubeundi aliqvid
                  - Debiti: Juſtitia particularis
                    - Diſtributiva
                      - Gratitudo.
                      - Obſervantia.
                    - Commutativa.
                  - Indebiti
                    - Officioſitas.
                    - Liberalitas, ubi de Magnificentiâ.
                - Affectum, vel geſtum converſandi cum alio; virtus homiletica
                  - Comitas, humanitas, affabilitas,
                  - Urbanitas.
            - Imperfectas vel ratione
              - Generis tantùm
                - Qvoad nos
                  - Pudor.
                  - Verecundia.
                - Qvoad alium
                  - Sympathia.
                  - Miſericordia.
                  - Immunitas à ſuſpicione.
                - Qvoad nos & alios ſimul
                  - Æmulatio.
                  - Pœnitentia.
              - Generis & effectus ſimul
                - Continentia.
                - Patientia.
          - Gradus, qvà eſt vel
            - Mediocris.
            - Excellens, ubi de virtute heroicâ agitur.
        - Reſpectivè, qvà virtutum conformitas pariamicitiam, qvam alii ut medium ſummi boni ſecundarium, alii ut fructum virtutum conſiderant.
    - Propriam qvæ reſpicit actiones dirigendas pro certo ſtatu, utpote
      - Oeconomia, præſcribens media domus ritè gubernandæ, ubi attendenda
        - Societas perſonarum qvæ vel
          - Prima Conjugalis
          - Orta
            - Paterna
            - Herilis.
          - Singulorum officia & virtutes præſcribantur.
        - Poſſeſſio ſeu res familiaris qvà
          - Acqviſitionem
            - Ordinariam
              - Naturalem beneficio
                - Agriculturæ.
                - Foſſuræ mineralium.
                - Fiſſuræ lignorum, &c.
              - Artificialem
                - Negociatoriam
                  - Mercatoriam.
                  - Numulariam.
                - Operariam
                  - Officiariam ex officio
                    - Publico
                      - Eccleſiaſtico.
                      - Politico.
                    - Privato.
                  - Mechanicam.
            - Extraordinariam, qvæ vel
              - Directa per
                - Hæreditatem.
                - Dotes.
                - Donationes.
                - Theſauri inventionem.
              - Indirecta per
                - Luſum.
                - Certamen depoſito pignore.
          - Adminiſtrationem cujus
            - Diviſio in
              - Perſicam.
              - Atticam.
            - Partes
              - Cura reſervationis.
              - Cura uſurpationis.
      - Politica præſcribens media de Reipubl.
        - Conſtitutione. Statu
          - In genere.
          - In ſpecie de ſtatu
            - Puro, eoq;
              - Monarchico.
              - Ariſtocratico.
              - Democratico.
            - Mixto
              - Ariſtocratico-Democratico.
              - Ariſtocratico-Monarchico.
        - Conſtitutæ adminiſtratione, tùm qvà ordines
          - Imperantium: de Magiſtratus & Majeſtatis poteſtate
            - Summâ.
            - Subordinatâ.
          - Parentium & ſubditorum, ſive ſint
            - Seculares
              - Plebeji.
              - Nobiles.
            - Eccleſiaſtici.
        - Collapſæ reſtitutione, ubi
          - Cauſſæ mutationum.
          - Media, eaq; tùm
            - Præſervantia.
            - Curantia.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0075-5

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0076-0

Proœmialis de na-
Theolo-

THEOLOGIÆ conſideratio tùm

Præco-

Principalis quà

Præc-
diis v-
qvæc-
mode-
Theo-

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0077-6

XXII. Typus Theologiæ.

- THEOLOGIÆ conſideratio tùm
  - Prooemialis de naturâ Theologiæ
    - An ſit?
    - Qvid ſit?
      - In ſe, definitione ubi de cauſſis
        - Internis
          - Genere Theologiæ
            - Καθ' ἄρσιν.
            - Κατὰ θέσιν, qvod ſit habitus Practicus.
          - Objecto, ad qvod refertur tractatio de religione.
        - Externis
          - Efficiente, ubi de
            - Revelatione agi poteſt, & inprimis de verbi DEI
              - Naturâ.
              - Interpretatione.
            - Patribus & Theologis.
          - Fine, officio Theologorum.
      - In partibus ſuis diviſione, ubi
        - Partitio generalis.
        - Specialior delineatio, vel etiam Lexicon Theologicum.
  - Principalis qvà
    - Præcognita
      - Finis
        - Externi ubi
          - Finis cui, DEUS, conſideratur in
            - Naturâ tùm
              - Abſolutè qva Eſſentiæ
                - Unitatem.
                - Veritatem & Prædicata DEI
                  - Synonymica.
                  - Paronymica.
              - Reſpectivè.
            - Perſonis divinis
              - Communiter.
              - Sigillatim de DEO
                - Patre.
                - Filio.
                - Spiritu S.
          - Finis cujus Fruitio DEI tùm
            - Temporalis, in hâc vitâ.
            - Cœleſtis, in alterâ, ubi probatur
              - Summum bonum æternum.
              - Animæ immortalitas.
              - Futuri corporis reſurrectio.
              - Extremum judicium.
              - Æterna ſalus & condemnatio.
        - Interni. Explicetur Officium Theolog.
          - In genere.
          - In ſpecie.
      - Objecti cujus
        - Materiale homo peccator:
          - Unde homo peccator ſit, de ſtatu
            - Ante lapſum
              - Juſtitiâ concreatâ.
              - Felicitate primogeniâ & ejus perpetuandæ ratione ſeu Theologiâ Adamicâ.
            - Peccati, deperditâ juſtitiâ & felicitate.
          - Qvid ſit peccatorem eſſe? ubi de mali
            - Ortu primo actuali peccato.
            - Progreſſu peccato
              - Originali.
              - Actuali.
            - Effectu & reatu pœnæ
              - Corporis.
              - Animæ.
              - Utriusq;.
        - Formale, qvà ſalvandus, ubi de ſalutis ac juſtitiæ reſtitutione
          - Inchoatâ.
          - Conſummatâ.
    - Præcepta: è mediis vel potius iis, qvæcunq; aliqvo modo ad finem Theologiæ ordinantur
      - Κατ' ἄρσιν ſummum bonum non dependere
        - 1. A facultate humanâ ubi de
          - Paganiſmo.
          - Epicureiſmo.
          - Atheiſmo.
        - 2. Bonis operibus ubi de
          - Judaiſmo.
          - Photinianiſmo.
          - Papiſmo.
        - 3. A gratia divina irreſiſtibili, ut de Calviniſmo.
      - Κατὰ θέσιν alia
        - Γενικὰ ἢ ἐνεργητικὰ
          - Principium: Gratia DEI ratione
            - Prædeſtinationis, decretum miſſionis Filii DEI, redemtionis, vocationis, ſalvat.
            - Executionis in
              - Redemtione ubi juſtitiæ
                - Acqviſitio univerſalis? de CHRISTO
                  - Filii DEI incarnatione.
                  - Incarnationis fine.
                - Annunciatio in Evangelio in
                  - Vet. Teſt.
                  - Nov. Teſt.
              - Vocatione ſeu juſtitiæ acqviſitæ oblatione qvæ fit
                - Verbo.
                - Sacramentis
                  - Vet. Teſt.
                    - Circumciſione.
                    - Agno Paſchali.
                  - Nov. Teſt.
                    - Initiationis, Baptiſmo.
                    - Confirmationis, S. Cœnâ.
          - Medium, fides ſalvifica cujus
            - Natura juſtitiæ
              - Cognitio, qvà capita fidei principalia.
              - Apprehenſio fiducialis.
            - ἐνέργεια
              - Primaria & immediata Juſtificatio, qvo pertinet etiam doctrina de
                - Converſione.
                - Pœnitentiâ.
              - Secundaria ac mediata ſanctificatio ubi de ſanctitate
                - Inchoata de Sanctorum
                  - Munere, Praxi pietatis & ſtudio. B. O.
                  - Communione vel Eccleſia
                    - Qvid ſit?
                    - Qvalis ſit
                      - Per ſe, de Notis Eccleſiæ.
                      - Per accidens, de hypocritis in ea.
                    - Qvæ ejus membra
                      - Seorſim
                        - Doctores: de Ordine Eccleſiaſtico.
                        - Auditorum
                          - Munia.
                          - Ordines
                            - Politicus de Magiſtratu, legibus & ſubditis.
                            - Oeconomicus.
                      - Conjunctim de
                        - Politiæ Eccleſiaſticæ regimine, diſciplinâ Eccleſiaſticâ Synodis, Academiis, Ritibus Eccleſ.
                        - Statu & Hiſtoriâ Eccleſiæ.
                - Conſummatâ qvòd ea
                  - Non in hac vita detur.
                  - Sed in altera.
        - Εἰδικὰ ἢ ϖροσ-νατικὰ ubi de medio qvo
          - Animæ admittendæ in æternam felicitatem, beatâ morte; ubi
            - Θανατολογία, ſ. de morte.
            - Εὐθανασία vel de morte beata in ſpecie, ac arte moriendi.
          - Corpora juxta cum animabus intromittuntur in æternam felicitatem, qvod eſt glorioſa reſurrectio. Ubi de
            - Reſurrectione mortuorum in communi.
            - Reſurrectione glorioſâ in ſpecie, tùm de
              - Corporis gloriâ & dotibus glorificatorum.
              - Animæ felicitate & æternâ lætitiâ, ubi & cognata, & oppoſitum æterna damnatio.

S

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle (Saale)

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0079-0

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0080-2

Pra

JURIS-
PRU-
DEN-
TIA
abſolvitur

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0081-8

XXIII. Typus Jurisprudentiæ.

JURISPRUDENTIA abſolvitur

- Præcognitis
  - Objecti ſpectati
    - In genere, ubi docetur
      - Intellectum Practicum habere potentiam recipiendi virtutem, conſulendi & decidendi.
      - Actiones hominum civiles ad æqvalitatem reduci poſſe.
    - In ſpecie objecti qvà
      - Materiale
        - Interni Objecti, qvod eſt Intellectus Practicus politici hominis, cujus
          - Deſcriptio generalis.
          - Proprietates.
        - Externi, qvod ſunt actiones hominum, ubi
          - Hominum diſtinctiones variæ ſecundum ſtatum
            - Naturalem, qvà homines.
            - Civilem, qvà perſonæ.
          - Actionum civilium diviſiones variæ.
      - Formale objecti
        - Interni, qvà intellectus Practicus ſecundum jus ſive leges Romanas conſulere valet, ubi agi poteſt de
          - Definitione legis in genere.
          - Diviſione juris, qvòd ſit
            - Naturale
              - Primarium: qvod ſimpliciter naturale dicitur.
              - Secundarium: jus gentium.
            - Poſitivum
              - Divinum.
              - Humanum
                - Abſolutum, jus ſtrictum.
                - Reſtrictum: æqvitas; de hujus naturâ, &c.
          - Principiis juris humani, qvæ vel ſunt
            - Prima
              - Honeſtè vivere.
              - Alterum non lædere.
              - Unicuiq; ſuum tribuere.
            - Orta.
          - Affectionibus
            - Abſolutis
              - Bonitate.
              - Efficaciâ.
              - Utilitate.
            - Reſpectis, qvæ ſunt
              - Perfectivæ
                - Interpretatio
                  - Majeſtatis.
                  - Magiſtratus.
                  - JCtorum
                    - Naturalis.
                    - Civilis
                      - Extenſiva.
                      - Reſtrictiva.
                - Fictio
                  - Inductionis.
                  - Privativa.
              - Corruptivæ
                - Correctio.
                - Abrogatio.
        - Externi: actiones civiles, qvà in illas æqvalitas introduci poteſt, ubi de modo introductionis.
  - Finis, cujus
    - Exiſtentia præcognoſcitur.
    - Qvidditas finis
      - Interni
        - Confusè: qvid
          - Conſulere, Conſilium?
          - Decidere, Deciſio?
        - Diſtinctè, qvà
          - Cauſas, Efficientem, materiam, formam, finem conſilii, &c.
          - Affectiones boni Conſilii, & Conſulentis.
          - Differentiam Conſilii & deciſionis.
      - Externi: qvod ſit juſtitia univerſalis. Hujus partes, objectum, oppoſita, &c.
- Præceptis qvæ media tradunt ad finem Jurisprudētiæ obtinendum, ſeu leges Roman: & Jura exhibēt, tùm
  - In genere qvà LL. Roman.
    - Originem.
    - Dignitatem.
    - Partes juris Roman. tùm
      - Antiqvi in fragmentis qvibusdam LL. Regiis 12. tabulis, &c.
      - Novi, cujus 4. Volum.
        - Inſtitutiones.
        - Digeſta.
        - Codex.
        - Novellæ.
  - In ſpecie, qvà diverſum reſpectū finis; ubi conſideratio
    - Communis legū conſtitutionem, deſignationem & explicationē exhibet, tùm
      - Simplicem qvà
        - Jus perſonarum in poteſtate ſe exerens tùm
          - Abſolutè, ut eſt poteſtas ſui ipſius, libertas corporis vel animi.
          - Relatè, ut perſonæ in perſonam, qvæ eſt vel
            - Publica eaq;
              - Eccleſiaſtica: de qva Jus Canonicum.
              - Politica, hujus poteſtatis
                - Forma, Jurisdictio
                  - Nativa.
                  - Adulterina.
                - Efficiens, Magiſtratus
                  - Summus.
                  - à Summo conſtitutus.
                - Objectum, Subditi.
            - Privata
              - Domeſtica
                - Dominica.
                - Patronorum, de Jure Patronatus & poteſtate Clientelari.
                - Patria, cujus
                  - Conſtitutio: Natura, nuptiarum, & lex, legitimationis & adoptionis beneficio.
                  - Diſſolutio, morte
                    - Naturali.
                    - Civili, emancipatione, &c.
                - Maritalis.
              - Adminiſtratoria
                - Curatoria.
                - Tutoria.
              - Moderatoria, qvæ convenit
                - Propinqvis minorum.
                - Præceptoribus.
        - Jus rerum, qvà
          - Objectum, res, ratione
            - Subſtantiæ
              - Corporales
                - Mobiles.
                - Immobiles.
              - Incorporales, ratione
                - Qvantitatis, res fungibiles.
                - Qvalitatis, &c.
            - Subjecti acqvirentis, vel
              - In patrimonio noſtro
                - Actu.
                - Potentia.
              - Extra patrimonium exemta
                - Naturâ.
                - Lege, jure
                  - Publico.
                  - Communi.
          - Juris rerum diviſionem, in
            - Jus in re, ubi de
              - Poſſeſſione: ejus
                - Definitio.
                - Diviſiones, qvod ſit vel
                  - Vera
                    - Propria vel impropria
                      - Naturalis.
                      - Civilis.
                    - Bonæ vel malæ fidei.
                  - Qvaſi poſſeſſio.
                - Modi
                  - Acqvirendi.
                  - Continuandi.
                  - Amittendi.
              - Dominio qvod vel
                - Proprietatis rerum corporaliū, cujus tùm
                  - Acqviſitio vel
                    - Naturalis
                      - Apprehenſio.
                      - Acceſſio.
                      - Specificatio.
                    - Civilis rerum
                      - Univerſalium; qvæ principaliter acqviritur
                        - Hæreditate qvà defertur
                          - Juris diſpoſitione
                            - directè
                              - Teſtamento qvod vel
                                - Perfectum
                                  - Commune ſive regulare, ubi
                                    - Factio & in eâ
                                      - Perſonæ.
                                      - Forma in
                                        - Hæredis inſtitutione.
                                        - Teſtium adhibitione.
                                        - Teſtandi pacto.
                                    - Publicatio.
                                    - Informatio, jure
                                      - Ordinario.
                                      - Extraordinario.
                                  - Privilegiatum ceu ſunt teſtam:
                                    - 1. Nobilis.
                                    - 2. Patris inter liberos.
                                    - 3. Ruſtici in pago.
                                    - 4. Ad pias cauſas.
                                    - 5. Conjugum.
                                    - 6. Apud acta factum, &c.
                                - Imperfectum Codicilli.
                              - Ab inteſtato jure
                                - Veteri.
                                - Novo
                                  - Gradus
                                    - Deſcendentes.
                                    - Aſcendentes.
                                    - Collaterales.
                                  - Jus conjugum.
                                  - Jus fiſci.
                            - Indirectè, fidei commiſſo univerſali.
                          - Hominis proviſione: pacto ſucceſſionis.
                        - Poſſeſſione.
                      - Singularium
                        - Mortis intuitu per
                          - Legatum, de cujus
                            - Materiâ.
                            - Formâ.
                            - Objecto.
                            - Oppoſitis, ut
                              - Ademtione.
                              - Translatione.
                              - Lege Falcidia, &c.
                          - Fideicommiſſum, donatio mortis cauſſa.
                        - Simpliciter, vel
                          - Donatione ſimplici inter vivos, cujus
                            - Forma, qvo modo contrahatur, firmetur.
                            - Diviſiones.
                            - Effectus.
                            - Oppoſitum.
                          - Præſcriptione, cujus
                            - Origo.
                            - Reqviſita.
                            - Diviſio.
                            - Oppoſitum: Uſurpatio naturalis, vel civilis.
                  - Amiſſio
                    - Naturalis.
                    - Civilis.
                - Juris, qvod in ſervitutibus maximè evidens; Servitus eſt vel
                  - Realis
                    - Urbana.
                    - Ruſtica.
                  - Perſonalis; Uſusfructus dicitur; Cujus traditur
                    - Definitio.
                    - Diviſio.
                    - Conſtitutio.
                    - Diſſolutio.
            - Jus ad rem: cujus caput eſt obligatio
              - Merè naturalis, cujus fundamentum; modus conſtituendi pactum, &c.
              - Merè civilis.
              - Mixta, cujus fontes
                - Contractus, ejus
                  - Natura
                    - In genere, qvà definitionem, diviſionem, reqviſita generalia & contraria.
                    - In ſpecie
                      - Immediati
                        - Proprii
                          - Nominati
                            - Reales
                              - Mutuum ubi & Uſura.
                              - Commodatum ubi & precarium.
                              - Depoſitum
                                - Simplex.
                                - Modificatum.
                              - Pignus. hypotheca tacita vel expreſſa.
                            - Verbales, ſtipulatio
                              - Principalis.
                              - Acceſſoria, fidejuſſio, ubi de fidejuſſore, ejusq; beneficiis.
                            - Conſenſuales, qvi vel reſpiciunt
                              - Rem ut
                                - Emtio, venditio, hujus
                                  - Eſſentialia, Conſenſus, merx, pretium.
                                  - Accidentalia, additio in diem, lex commiſſoria, pactum de retrovendendo, ubi de jure retractus.
                                - Locatio, Conductio
                                  - Simplex
                                  - Emphyteoſis
                                  - Ubi de edicto Ædilitio, pacto arrhali.
                                - Societas.
                                - Mandatum.
                                - Donatio impropria
                                  - Donatio mortis cauſâ facta.
                                  - Donatio propter nuptias.
                              - Perſonam
                                - Nuptiæ, hujus
                                  - Antecedentia, Sponſalia.
                                  - Eſſentialia.
                                  - Accidentalia.
                                  - Conſeqventia.
                                - Adoptio
                                  - Arrogatio.
                                  - Adoptio ſpecialis.
                                - Legitimatio, ubi de diſpenſatione.
                          - Innominati ut
                            - Contractus æſtimatorius.
                            - Permutatio.
                            - Contractus ex præſcriptis verbis,
                        - Improprii
                          - Negotiorum aliorum adminiſtratio.
                          - Communio rerum.
                          - Acqviſitio hæreditatis.
                          - Solutio indebiti.
                          - Exhibitio.
                      - Mediati contractus, ut pote
                        - Exercitorius.
                        - Inſtitorius.
                        - Tributorius.
                        - Qvod juſſu?
                        - Ex peculio.
                        - Ex in rem verſo.
                  - Diſſolutio vel
                    - Ordinaria
                      - Generalis
                        - Ipſo Jure
                          - Solutione.
                          - Acceptilatione.
                          - Novatione ac delegatione.
                          - Confuſione, itemq; compenſatione, & transactione.
                        - Exceptionis ope; jurejurando, Exceptione rei judicatæ, præſcriptionis, &c.
                      - Specialis.
                    - Extraordinaria: reſtitutio in integrum.
                - Maleficium
                  - Natura
                    - In genere, definitio.
                    - In ſpecie qvæ vel
                      - Communia
                        - Propriè dicta
                          - nominata, qvà cauſsâ
                            - Publicam
                              - Sacram, ut
                                - Doctrinam: Hæreſis, Apoſtaſiæ, &c.
                                - Res ſacras, ut ſacrilegium, Sepulchri violatio.
                              - Prophanā
                                - Statum Reipublicæ, crimen læſæ Maj. perduellio, &c.
                                - Res ipſas, ut peculatus, Monopolium, &c.
                            - Privatam, ut
                              - Perſonas privatas, plagium, vulneratio, parricidium, &c.
                              - Res privatorum: hæreditatis expilatio, termini motio, furtū, &c.
                            - Utramq;, prava ſvaſio, crimen falſi, veneficium, &c.
                          - Innominata, ut ſtellionatus, & dolus.
                        - Impropria, imprudentiæ, vel ab alio translata.
                      - Clericorum propria, de qvibus in Jure Canonico.
                  - Diſſolutio, ejusmodi
                    - Communes: Compenſatio, transactio, præſcriptio.
                    - Proprii
                      - Ordinarii, ubi pœna, cujus conſideratio
                        - Generalis; definitio, norma, gradus.
                        - Specialis ratione delictorum variorum.
                      - Extraordinarii
                        - Abolitio.
                        - Remiſſio.
      - Reſpectivam, ubi Juris abſoluti praxis, qvà
        - Perſonas qvæſtionem moventes
          - Principales, ut ſunt; Actor & Reus
          - Miniſteriales; Advocatus & Procurator.
        - Qvæſtionis naturam, qvæ vel
          - Facti.
          - Juris.
        - Perſonā, circa qvam qvæſtio tractanda, qvà
          - Primaria Judex
            - Ordinarius.
            - Extraordinarius.
            - Delegatus vel arbiter.
          - Secundaria, Aſſeſſores, Tabelliones.
        - Forum, ubi tractanda qvæſtio qvod ſortitur qvis vel ratione
          - Domicilii.
          - Contractus.
          - Delicti.
          - Privilegii.
        - Formā, ubi
          - Actio qvæ vel
            - Reales
              - Poſſeſſoriæ, interdicta.
              - Petitoriæ vindicationes
                - Propriè rei
                  - Univerſalis
                  - Singularis
                - Impropriæ.
            - Perſonales
              - Præjudiciales.
              - Conditiones ex obligatione
                - Conventionis
                  - Ordinariæ.
                  - Extraordinariæ.
                - Delicti
          - Exceptio: ejus
            - Qvæſtiones.
            - Diviſiones in
              - Dilatoriam.
              - Peremtoriam.
          - Proceſſum
            - Antiqvatum.
            - Novum
              - Solemnem, inſtantia
                - Prima
                  - Citatio.
                  - Litis conteſtatio.
                  - Deciſio.
                - Secunda Appellatio.
              - Summarium; qvi & extraordinarius qvandoq; dicitur.
    - Propria: qvomodo jus variis caſibus applicandum ſecundum
      - Commune jus
      - Jura ſtatuum nobiliora.

T

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0082-3

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0083-9

MEDICINÆ occurrunt tùm

- Præcognita, de
  - Subject
  - Fine, eſt
- Præcepta de ſanitatis reſtitutione
  - Pars
  - Pars

XXIV. TYPUS MEDICINÆ.

- **MEDICINÆ occurrunt tùm**
  - Præcognita, de
    - Subjecto, ubi
      - 1. Conſtitutio adæqvati ſubjecti qvà
        - Materiale, Corpus humanum.
        - Formale: qvà ſanabile.
      - 2. Partium Corporis ſanabilis anatome ubi
        - Partium conſtitutio.
        - Earundem differentiæ.
    - Fine, qvi eſt vel
      - Externus; Sanitas: ubi de affectibus ſecundum naturam, & ſanitate
        - A priori
          - Qvid ſit? Potentia corporis naturalis actiones exercendi.
          - Qvæ principia ejus vel reqviſita, ratione partium
            - Similarium, temperamentum, Ubi de
              - Calido innato.
              - Spiritibus influentibus.
            - Diſſimilarium
              - Numerus certus.
              - Magnitudo decens.
              - Conformatio debita.
              - Situs actionibus naturalibus conveniens.
            - Utrarumq; unitas, vel cohærentia partium.
        - A poſteriori qvomodo ſe haberi debeant facultates
          - Naturales.
          - Vitales.
          - Animales.
      - Internus, Medicatio, ubi tùm de
        - Morborum naturâ, qvà conſiderantur
          - Eſſentialiter
            - Ὁριστικῶς qvà
              - Morbi definitionem in genere.
              - Morbi differentias in ſpecie.
            - Αἰτιολογικῶς, qvà cauſſas morborum
              - In genere.
              - In ſpecie.
          - Accidentaliter, qvà Symptomata; horum
            - Differentiæ.
            - Cauſſæ.
        - Morborum ſignis qvæ notantur
          - In genere præſertim qvà obſervantur ex
            - Urinis.
            - Pulſibus.
          - In ſpecie de
            - Signis
              - Diagnoſticis.
              - Prognoſticis.
            - Criſi ipſa.
  - Præcepta de ſanitatis reſtitutione
    - Pars generalis de morborum curâ
      - Διαιτητική qvà victus rationem: ubi tùm diæta
        - In communi.
        - Particulariter de
          - Cura fœtus nondum editi & diæta prægnantium.
          - Diætâ infantium.
          - Ætatis mediâ.
          - Senum, &c.
      - Φαρμακευτική, de
        - Medicamentis corum
          - Naturâ.
          - Differentiis ratione
            - Partium corporis.
            - Officiorum, qvod vel
              - Digerentia.
              - Emollientia.
              - Laxantia, &c.
        - Medendi Methodo, ubi de
          - Indicatione, indicantibus, & indicatis.
          - Medicamentorum compoſitione
            - Operationes ad Pharmacop. neceſſariæ.
            - Formæ medicamenti variæ.
      - Χειρουργική qvà manualem operationem de qva
        - In genere.
        - In ſpecie.
    - Pars ſpecialis de morbis
      - 1. Similaribus
        - Manifeſtarum Qvalitatum vel intemperiei.
        - Occultarum qvalitatum, ut morbi totius ſubſtantiæ.
      - 2. Diſſimilaribus qvorum genera recenſentur ratione
        - Numeri.
        - Magnitudinis.
        - Conformationis morbi
          - Figuræ, meatuum ac cavitatum.
          - Superficiei.
        - Compoſitionis
          - Situs.
          - Connexionis.
      - 3. Communibus, ſolutæ unitatis.

V

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0086-6

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0087-2

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0088-7

METHODO-LOGIÆ tractatio

Proœmialis de

Eſſentialis, qvà

XXV. Typus Methodologiæ.

Methodologiæ tractatio

- Procœmialis de
  - Sede
    - Κατ' ἄρσιν
      - Pædiæ, diſtinctæ â Logicâ.
      - Effecti Logicæ.
      - Logicæ utentis.
    - Κατὰ θέσιν tùm
      - Communi, Logicâ.
      - Propriâ, circa
        - Tertiam mentis operationem.
        - Loco poſtremo.
  - Legibus, qvà modum & methodum ejusdem.
- Eſſentialis, qvà
  - Præcognita de
    - Fine
      - Interno
        - Generali, directione cognitionis rerum plurium diſtinctæ.
        - Speciali, directione διανοίας mentis circa præceptorum diſpoſitionem & reſolutionem.
      - Externo
        - Ultimato; qvi facilior veritatis inveſtigatio.
        - Intermedio; qvi rerum facilis perceptio & expedita repetitio.
    - Objecto in
      - Genere, qvod eſt omne id, in qvo poteſt dari ordinata diſpoſitio.
      - Specie, materiæ variæ, qvæ ſpectantur vel
        - Abſolutè, ratione ſui, ſic objectum
          - Totale
            - Diſciplinæ certæ.
            - Integrum ſyſtema plurium diſciplinarum.
          - Partiale, Thema, qvod in peculiari Tabellâ, in tractatu de Methodo oculis ſubjicitur.
        - Reſpectivè
          - Qvà geneſin.
          - Qvà analyſin.
  - Præcepta de mediis
    - Geneſeos
      - Generalia
        - Methodi definitio, qvod ſit proceſſus in rerum ordinatâ pertractatione.
        - Ordinis diſtinctio qvà vel
          - Rationabilis, inq; vel
            - Naturalis qvà vel
              - Originis.
              - Latitudinis.
              - Locationis.
            - Poſitivus.
          - Fortuitus & accidentalis.
        - Methodi generalis directio, qvà
          - Res ordinatas.
          - Rerum tractationem, ubi
            - Primariò, de rerum convenienti ordine.
            - Secundariò, de verbis & explicatione rerum evidenti.
      - Specialia qvà methodum
        - Docendi
          - Univerſalem in
            - Syſtemate aggregato qvà
              - Præcognita, qvorum
                - Diſpoſitio.
                - Modi tractandi varii.
              - Diſciplinas, qvarum ſit
                - Tractatio uniusmodi.
                - Ordo & reſpectus mutuus.
            - Diſciplinæ alicujus diſpoſitiones
              - In genere, qvà conſiderationem
                - Procœmialem.
                - Eſſentialem qvà
                  - Præceptorum modum.
                  - Formam tractationis.
              - In ſpecie, qvà diſciplinas
                - Theoreticas earum
                  - Baſis, Objectum.
                  - Conſideratio ſpecialis.
                - Particulas, qvarum
                  - Baſis, Finis, cum ſubjecto præcognoſcendus.
                  - Tractatio, qvæ mediorum abſolvitur conſideratione.
          - Particularem in themate
            - Simplici
              - Qvæſtione ſimplici
                - In genere.
                - In ſpecie
                  - Qvis?
                  - Qvid?
                  - Qvomodo?
                  - Cui?
                  - Qvoties?
                  - Ubi?
                  - Qvando?
                  - Unde?
              - Themate ſimplici
                - In genere, proceſſus varii.
                - In ſpecie, de Themate
                  - Vocali.
                  - Intentionali.
                  - Ficto.
                  - Negationibus.
                  - Privationibus.
                  - Concretis.
                  - Aggregatis & complexis.
                  - Tranſcendentibus
                    - Eminentibus
                      - DEO.
                      - Attributis divin.
                    - Metaphyſicis, &c.
                  - Prædicamentalibus: Subſtantia, Qvantitate, &c.
                  - Incompleto
                    - Materia.
                    - Forma.
                    - Partibus ſimilaribus.
                    - Gradibus accidentalibus.
                  - Myſtico.
            - Conjuncto, tractatione
              - Conciſâ.
              - Diductiore
                - Simplici.
                - Mixtâ.
        - Diſputandi, ubi de diſputationis
          - Materiâ
            - Ne captum excedat.
            - Controverſia ſit.
            - Utilis ſit, non otioſa, curioſa, ſuperſtitioſa, impia.
          - Formâ
            - In genere
              - Ne confundantur munia diſputantium.
              - Diſputatio fiat Logicè.
              - Spectetur veritatis inveſtigatio.
            - In ſpecie, de Officiis
              - Opponentis.
              - Reſpondentis.
    - Analyſeos, qvâ de vid. Keckerm. & Jac. Martini.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0090-1

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0091-7

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0092-3

LOGI

premisſis

λεγομέν

definit ; a

titione L

exped

XXVI. Typus Logicæ.

LOGICA premiſſis προλεγομένοις definit; ac Partitione Logicæ expeditur

- Præcognitis, de Logicæ
  - Sect. I. Objecto: qvod vel eſt
    - Immediatum ſeu qvod: operationes mentis, qvatenus rectificandæ ſunt.
    - Mediatum ſeu circa qvod; nimirum Ens & omne Ens, qvatenus notionibus ſecundis ſubſtat.
  - Sect. II. Fine: qvi vel
    - Externus, veritatis melior perceptio.
    - Internus, propria Logicæ operatio, ubi docendum
      - Qvænam ea ſit? nimirum operationum mentis organica directio.
      - Qvomodo fiat Logicæ praxeos directio, nimirum per notiones ſecundas, ubi de earum
        - Formatione.
        - Applicatione.
- Præceptis: partibus duabus; qvarum
  - Pars prior de directione Intellectus ſimplicis organicâ: cujus media conſiderantur
    - Cap. I. In genere
      - Qvænam ſint? Termini ſimplices.
      - Cui bono ſint? ob rerum apprehenſionem ſimplicem, tùm
        - Abſolutam qvà rerum qvidditatem
          - Κατὰ θέσιν: qvid res ſit
            - A priori, ratione conſtitutionis in momento primo.
            - A poſteriori, ratione denominationis rei in momento ſecundo.
          - Κατ᾽ ἄρσιν, qvid non ſit, & à qvibus diverſa ſit.
        - Reſpectivam, qvà rerum affinitatem, unde eruitur aptitudo prædicandi vel
          - Affirmativè tùm
            - Eſſentialiter.
            - Extra Eſſentialiter.
          - Negativè.
    - In ſpecie termini ſimplices alii ſunt
      - Cap. II. Inepti, qvi removendi, vel rectificandi, ut homonyma.
      - Apti qvorū hic tractāda
        - Cap. III. 1. Κανονικὴ directio, qvà vel ſunt
          - Incomplexi & deſignant
            - Conſenſum, ut conſentanei, ceu ſunt tùm
              - Synonyma, eaq;
                - Eminentia
                  - Tranſcendentia.
                  - Myſtica.
                - Cap. IV. Prædicamentalia vel
                  - Inadæqvata: Genus, Species — Ubi etiam de individuo agendum Cap. V.
                  - Adæqvata, differentiæ Cap. VI.
              - Cap VII. Paronyma
                - In vi eminenti, eaq;
                  - Metaphyſica.
                  - Hyperphyſica.
                - In vi prædicamentali, tùm
                  - Reciproca: ceu ſunt Propria Cap. IIX.
                  - Non reciproca: ut Accidentia Cap. IX.
            - Cap. X. Diſſenſum, ut diſſentanei, & repugnantes, ceu ſunt tùm
              - Diſparata.
              - Oppoſita: eaq; vel oppoſita Relativè, Privativè, Contrariè, Contradictoriè — Cap. XI.
          - Complexi ceu ſunt
            - Definitio Cap. XII.
            - Diviſio Cap XIII.
        - 2. Ποιητικὴ repræſentatio, qvà ſc. ſiſtuntur Synonyma, Paronyma, Repugnantia: qvorum tres Claſſes Tranſcendentium, Myſticorum, Prædicamentalium — Cap. XIV.
  - Pars poſterior, de directione Intellectus Compoſiti, qvæ vel
    - Νοητικὴ Sect. I. qvam dirig Propoſitio ſpectanda ſecundum
      - Analogiam ratione
        - Cap. I. Conſtitutionis idq; tùm
          - Γενικῶς, & qvidem
            - 1. Μερικῶς ratione partium, qvarum traditur
              - Diviſio in
                - Principales
                  - Signantes, qvæ ſunt Nomen, verbum — Cap. II.
                  - Signatas, ſeu ſunt Subjectum, Prædicatum — Ubi etiam de Copula Cap. III.
                - Minus Principales, ut ſunt Syncategoremata Cap. IV.
              - Affectio, qvæ ipſis competit vel
                - Abſolutè, uti eſt ſuppoſitio, qvæ vel eſt
                  - Materialis.
                  - Formalis
                    - Simplex.
                    - Perſonalis, cujus
                      - Affectiones
                        - Aſcenſus.
                        - Deſcenſus: Copulativus, Copulatus, Disjunctivus, Disjunctus — Cap. VI
                      - Species ſuppoſitio: Diſtributiva, Copulativa, Determinata, Confuſa — Cap. VII.
                - Reſpectivè vel ratione
                  - Copulæ ceu ſunt Status, Ampliatio, Diſtributio — Cap. IIX.
                  - Termini adjuncti, qvales affectiones ſunt Reſtrictio, Alienatio, Diminutio, Appellatio — Cap. IX.
            - 2. Ὁλικῶς & t[ota]liter, qvà propoſitio conſtat nomine & verbo propriè acceptis ſub affirmatione & negatione, ac veritatis & falſitatis capax eſt Cap. [illegible]
          - Εἰδικῶς, ratione diviſionis p[ro]poſitionis, qvæ ſit [tu]m ex parte
            - Formæ, partim ratione
              - Qvalitatis, qvod Propoſitio alia Affirmativa, Negativa — Cap. XI.
              - Cap. XII. Qvantitatis: qvà dividitur
                - 1. Qvod alia ſit Univerſalis. Particularis. Singularis. Indefinita.
                - 2. Qvod alia ſit Finita. Infinita.
            - Materiæ qvæ eſt — Cap. XIII.
              - 1. Vel vera vel falſa.
              - 2 Intentionalis vel realis
              - 3 Uſitata vel inuſitata.
              - 4. Synonymica vel Paronymica.
              - 5. Neceſſaria vel Contingens
        - Affectionis qvæ duplex
          - 1. Diſſenſus & Oppoſitio, qvæ vel — Cap. XIV.
            - Putativa: Subcontraria, Subalterna
            - Vera ut: Contraria, Contradictoria
          - 2. Conſenſus, qvo ſpectatur vel
            - Æqvipollentia, ubi de interpretatione agendum, Cap. XV.
            - Conſeqventia, qvæ vel — Cap. XVI.
              - Principalis: Controverſia, In finitis & infinitis
              - Minus Principalis, eaq; vel à: Conjunctis ad diviſa, Eſt tertii adjecti, ad eſt ſecundi
      - Anomaliam in Propoſitionibus non Logicis, qvarum notetur
        - Diviſio, eaq; triplex
          - 1. Ratione Oratoriæ: qvà propoſitio alia eſt Topica, Figurata, Pathetica (Optativa, Deprecativa) — Cap. XVII.
          - 2. Ratione Grammaticæ, qvòd alia ſit Imperfecta & non Enunciativa, Perfecta — Cap. XIIX.
          - 3. Ratione Logicæ, qvò ſpectant Propoſitiones tùm — Cap. XIX.
            - Compoſitæ & præſertim Conditionales, Copulativæ, Disjunctivæ
            - Modales.
            - Exponibiles utpote Excluſivæ, Exceptivæ, Reduplicativæ
        - Rectificatio ſeu reductio ad Logicas Orationes, Cap. XX. & ult.
    - Διανοητικὴ Sect. II. qvæ vel
      - Συλλογιστικὴ Subſ. I. ubi proceſſus vel
        - Legitimus ejusqve conſideratio tùm
          - Abſtracta, qvà conſeqventiam formaliter ſpectatam, qvam dirigit Syllogismus: isq; conſideratur tùm
            - Fundamentum & normam omnis argumentationis Cap. I.
            - In ſeſe, partim qvà Naturam & ideam ſive reſpicias
              - Geneſin in qvà occurrunt
                - Principia Syllogiſmi
                  - Materialia, qvæ ſunt — Cap. II.
                    - Remota: Termini Major, Minor, Medius
                    - Propinqva: Propoſit. Major, Minor, Concluſio
                  - Formalia Figuræ
                    - Perfectiſſima & evidentiſſima Cap. III.
                    - Minusperfectæ & evidentes harum
                      - Modi: Secundæ Cap. IV. Tertiæ Cap. V.
                      - Perfectio ſita in: Reductione Cap. VI, Expoſitione Ca. VII
                - Affectiones tùm Poteſtates, Imbecillitates Syllogiſmorum — Cap. IIX.
              - Analyſin & reſolutionem Syllogiſmorum formalem Cap. IX.
            - In modis, qvà vel
              - Perfectus eſt, & vel
                - 1. Simplex vel compoſitus Cap. X.
                - 2. Abſolutus vel modalis Cap. XI.
                - 3. Exponibilis, & qvi non indiget Expoſitione Cap. XII.
              - Imperfectus
                - Enthymena Cap. XIII.
                - Exemplum Cap XIV.
                - Inductio Cap. XV.
                - Sorites Cap XVI.
          - Applicata, qvà conſeqventia, materialiter ſpectatur, idq; &
            - In genere, qvò r[e]vocandus tractatus de Εὐπορίᾳ ſeu inventione medii termini in communi Cap. XVII.
            - In ſpecie qvà alia eſt in materia
              - Inevidenti, qvales ſunt Concluſiones fidei S. Theologiæ Cap. XIIX.
              - Evidenti tùm
                - Neceſſariâ ubi attendendum an Conſeqventia in
                  - Primis principiis? qva proceſſum & probationum fontes Cap. XIX.
                  - Concluſionibus
                    - Univerſaliſſimis: Qvis hic proceſſus, Qvi probationum fontes — Cap. XX.
                    - Minus univerſalibus: ubi pariter proceſſus & fontes probationum aperiuntur, qvà Syllogiſmum Δεικτικὸν Cap. XXI. Ἀποδεικτικὸν Cap XXII.
                - Contingenti in Topicis
                  - Qvis proceſſus.
                  - Qvi Probationum fontes, ubi argumenta vel
                    - E nomine & Philologiâ Cap. XXIII.
                    - E reipsâ & tranſcendentali Philoſophia Cap. XXIV.
        - Illegitimus ſeu Sophiſticus, ubi de Elenchis Sophiſticis Cap. XXV. & ult.
      - Μεθοδικὴ: ubi proceſſus exponitur ordinativus Subſect. II. qvo de videatur Methodologiæ adumbratio ſpeciali Tabellâ facta ſub num. XXV.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0094-4

Universitäts- u. Landesbibliothek Halle/S.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0095-0

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0096-6

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0097-2

Ad 52
4°
ULB Halle 3
007 397 372
VD 17
Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0099-6

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0100-3

ABRAHAM CALOVII, D.

ENCYCLOPÆDIAS

…INARUM REA-
…IM IDEÆ,

…SOPHIAM UNI-
…VERSAM,

…TES SUPERIORES,

UT ET

…ΟΝ ΟΡΓΑΝΩΝ *LOGICAM*

… SUA GENUINA.

…ÆSENTANTES,

Trutschmann
Archidiac. et Minist. Witteb. Sen.
A 1700 d. 1 Jul.

…ITTEBERGÆ,

… MEYERI relictæ Viduæ,
…O M. DC. LXXIII.

Farbkarte #13 B.I.G.
Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-550079-p0101-9